

2017

Majandusaasta aruanne

Majandusaasta aruanne **2017**

ELERINGI MAJANDUSAASTA ARUANDE TEGEVUSARUANNE

Juhatuse esimehe pöördumine	4
Eleringi lühitutvustus	6
Ülevaade põhitegevustest	10
Energiasüsteemide areng	16
Majandustegevuse ülevaade	20
Ühingu juhtimine	26
Elering ja keskkond	34

JUHATUSE ESIMEHE PÖÖRDUMINE

TAAVI VESKIMÄGI

Energiasüsteemi digitaliseerimine

Tulevikus liigub energjavõrgus üha enam infot. Väärtust luuakse reaajas tootmise ja tarbimise tasakaalustamise kaudu, pannes erinevad energiakandjad omavahel energiaturul konkureerima.

Eesti elektriturul avamine konkurentsile on olnud edulugu. See ei ole olnud juhuslik, see on olnud meie valik, kus Eleringil on olnud vedav roll. Nagu on öelnud Albert Camus „Elu on Sinu valikute summa“. Oleme Eleringis uskunud, et kõige paremini aitab täita meie missiooni, hoida kodudes tuled põlemas ja toad soojad, toimiv energiaturg. Ja seda mitte üksi, vaid koos meiega samaseid väärtusi jagavate süsteemihalduritega. Peale EstLink 2 valmimist on Eesti osa Soome elektriturust. Nii ongi hea. Oleme tänu sellele osalised ilmselt globaalses mõõtmises kõige paremini toimival Põhjamaade-Balti elektriturul.

Põhjamaid eristab energiamajanduses võrreldes paljude teiste regioonidega turuusk. Tänapäeva maailmas on jagatud väärtused olulisemad kui miski muu. Tegelik majanduslik efektiivsus saab tekkida ainult jagatud väärtuste põhiseiselt. Kui neid pole, siis on ka kõige paremad kavatsused määratud luhtuma. Eesti eesmärk peab olema luua üha tihedam Eesti-Soome energiainfrastruktuur osana laiemast regionaalsest taristust. Ja teadagi, kõik mis on kasulik Eestile, on ka kasulik Soomele.

Aga me ei taha olla ühtse Põhjamaade-Balti energiaturu loomisel ainult kaassõitjad, vaid tahame pakkuda partneritele parimat, mis meil on jagada. Energeetikas, nagu paljudes teistes tööstussektorites, toimub digitaalne revolutsioon, mastaapne IKT osakaalu kasv. Oleme loonud Eestis Eleringi eestvedamisel koos partneritega, alates Elektrilevist ja lõpetades Taastuvenergia Kojaga või vastupidi, Euroopas unikaalse tarkvõrgu platvormi Estfeed. Energia tarkvõrgu platvorm Estfeed loob energiaturu osapooltele väärtust, sidudes ja tehes reaalaaja lähedaselt kättesaadavaks elektri, gaasi ja kaugkütte tootmise ja tarbimise andmed.

Aastaid on energiasüsteemi korraldatud loogikaga, et kusagil on keskne elektrijaam ning suurteil mastidel olevate liinidega tuuakse elekter üle pikkade distantside kohale ja väikestel mastidel olevatega jaotatakse laiali tarbijatele. Neid suuri elektrijaamu käitatakse vastavalt tarbimisele. Kui tarbimine kasvab, pannakse nii-öelda auru juurde, ja kui tarbimine langeb, siis võetakse auru maha. Sellisel kujul on see toimunud juba sajandi jagu. Uute tehnoloogiate kasutuselevõtu tulemusena ja eelkõige tänu digitaliseerimisele on aga kogu energiasüsteemi toimimine kiires muutuses, nagu ka paljud teised tööstussektorid. Energiasüsteemid muutuvad eelkirjeldatud tsentraalselt toimivatest tarbijakeskseteks, hajutatuteks. Tarbija ei ole enam pelgalt tarbija, vaid samaaegselt tootja, salvestaja ja müüja ning lisaks ka tarbija kokku.

Kõige selle tulemusena ei ole tulevikus enam vaja nii palju energiat üle kanda suurtest elektrijaamadest, vaid palju energiat energiat toodetakse ja tarbitakse kohapeal. Tuleviku energiasüsteemis kaovad piirid põhivõrgu ja jaotusvõrgu vahel, nende rollid ja ülesanded muutuvad üsna sarnaseks. Sisuliselt võrguettevõtjad planeerivad, ehitavad, juhivad, haldavad elektrivõrku koos ning elekter liigub kõrgema pingele poolelt madalama pingele poole ja vastupidi. Oluline on tagada info haldus ja töötlemine tsentraalselt üle erinevate võrkude ja energiakandjate.

Targad, infot vahetavad energia tootmis- ja tarbimisseadmed võimaldavad energiasüsteemi muuta palju tõhusamaks ja elimineerida raiskamise. Energiasüsteemide digitaliseerimine võimaldab lõigata maha kõik mittevajalikud kulud. Näiteks varasemad liigsed investeeringud elektrijaamadesse. Saame panna elektri ja gaasi omavahel konkureerima. Tulevikus ei räägi me enam elektri- või gaasiturust, vaid ühtsest riigipiiride ülesest energiaturust. See oli üks strateegiline põhjus, miks Elering gaasi ülekandevõrgu omandas. Turul konkureerivad võrdsetel alustel nii torudes voolav gaas kui liinides liikuv elekter. Tulevikus on energiaturg integreeritud, sidudes erinevaid energiaallikaid. Eleringi ambitsioon on sellist tarka energiasüsteemi opereerida. Meil on olemas eeldused vajalike kompetentside loomiseks, saamaks selle ülesandega hakkama. Elering on valmis uuteks väljakutseks, mis energia-süsteemi toimimisel ja arendamisel meie ette kerkivad.

ELERINGI LÜHITUTVUSTUS

2017

olulisemad märksõnad:

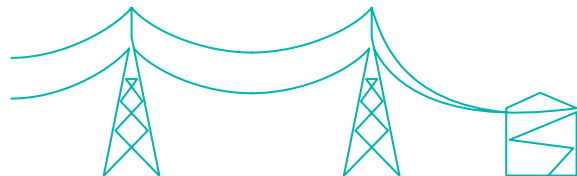
- Viru alajaama renoveerimistöde lõpetamine
- Tarkvõrgu platvormi Estfeed lansseerimine
- Värska gaasimöödejaama valmimine
- Harku-Lihula-Sindi ehituslepingu sõlmimine

885
kilomeetrit
gaasitorustikke

36
gaasijaotus-
jaama

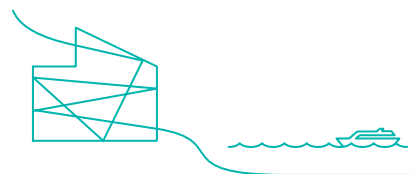
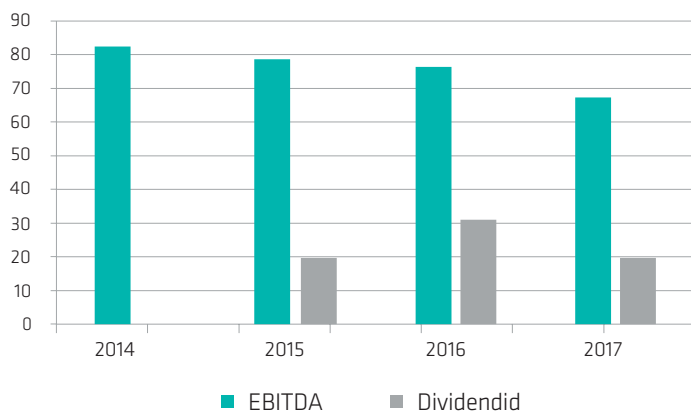
3
gaasimöödu-
jaama

5 403
kilomeetrit kõrgepinge
õhu- ja kaabelliine

148
alajaama

EBITDA ja dividendid

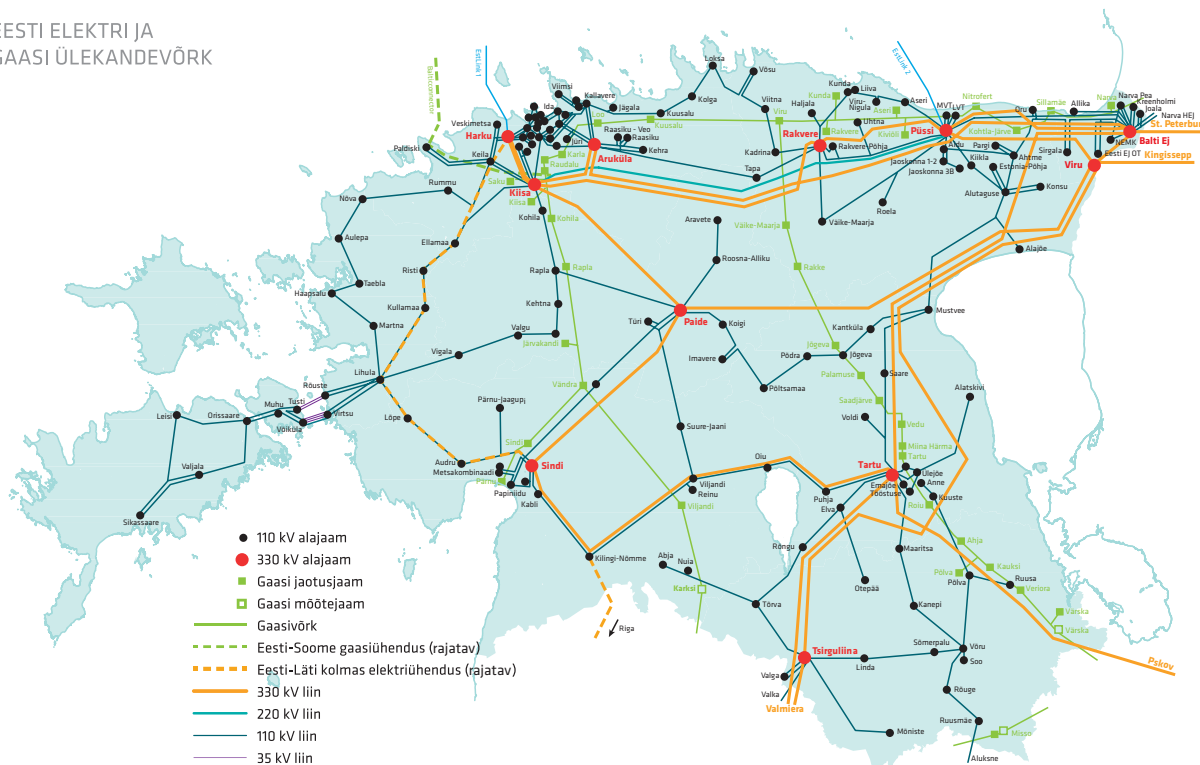

2
konverterjaama

139
kilomeetrit
EstLinkide
kaabelliine

EESTI ELEKTRI JA
GAASI ÜLEKANDEVÕRK

Peamised finantsnäitajad (MEUR)

	2014	2015	2016	2017
Tulud	130,8	132,4	135,9	131,9
Ärikulud	80,0	90,9	98,1	98,8
Ärikasum	50,8	41,6	37,8	33,1
Finantskulud	10,0	11,4	11,4	11,0
Tulumaks	0,0	5,0	7,8	5,0
Puhaskasum	40,7	25,1	18,7	17,1

Laenud	347,9	379,2	367,4	362,3
Omakapital	314,8	329,4	349,1	346,2
Varad	790,0	861,9	903,7	909,6

EBITDA	82,0	78,6	76,0	67,6
Investeeringud	100,5	93,1	26,7	32,2
Dividendid	0,0	20,0	31,0	20,0

Suhtarvud

ROE	13,8%	7,8%	5,5%	4,9%
Omakapital/Varad	40%	38%	39%	38%
Neto laenud/EBITDA	3,9	4,1	4,1	4,1

$$ROE = \frac{\text{Puhaskasum}}{\text{Aasta keskmine omakapital}}$$

Neto laenud = intressikandvad kohustused - raha ja raha ekvivalendid
EBITDA = Ärikasum + kulum

keskmise vanus **44**
keskmise tööstaaž **15**
vabatahtlik voolavus **4,7%**

214

töötajat, kellest
25% naised

KOOS ■ ■ ■ TÖÖ

ÜLEVADE PÕHITEGEVUSTEST

Elering on sõltumatu ja iseseisev elektri ja gaasi süsteemihaldur, mille peamiseks ülesandeks on tagada Eesti tarbijatele kvaliteetne energiavarustus. Elering seob tootjatest, erinevatest võrguettevõtetest ja tarbijatest koosneva süsteemi üheks tervikuks.

Elektri ja gaasi füüsiliste võrkude kõrval arendab Elering energiasektori IT-taristut, mis loob teenusepakkujatele võimalused energia targa tootmise ja tarbimise lahenduste väljatöötamiseks ja pakumiseks. Tarkvõrgu lahendused võimaldavad energiatootjatel ja -tarbijatel analüüsida tekkivaid andmeid ning neist lähtudes suurendada efektiivsust energia tootmisel ja tarbimisel. Eleringi tarkvõrgu teenused ja rakendused on kättesaadavad e-eleringi kliendiportaalil.

Eesti energiasüsteemi võtmenäitajad

Möödunud aastal moodustas Eesti sisemaine elektritarbimine koos võrgukadudega kokku 8,5 teravatt-tundi, mis on 2016. aastaga võrreldes ühe protsendi võrra enam. Elektritootmine kasvas aastases võrdluses kokku kaheksa protsenti, moodustades 11,2 teravatt-tundi. Aasta kokkuvõttes ületas elektri tootmine Eestis tarbimist 32 protsenti, andes netoekspordiks 2,7 teravatt-tundi.

<i>Elektribilanss, GWh</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>	<i>Muutus %</i>
Elektri tootmine Eestis	11 234	10 422	8%
Eleringi võrku sisemiselt antud elektri tootmine	10 905	10 118	8%
Taastuenergia tootmine Eestis	1 620	1 412	15%
Välisliinidelt võrku sisenenud elektrienergia	2 313	3 572	-35%
▪ sh võrku sisenenud elektrienergia Soomest	1 679	3 052	-45%
▪ sh võrku sisenenud elektrienergia Läti ja Venemaa liinidelt	634	520	22%
Võrku antud elektrienergia kokku	13 547	13 994	-3%
Elektritarbimine Eestis	8 500	8 385	1%
Eleringi sisemaine ülekandeteenus tarbimiseks	7 865	7 672	3%
Eleringi võrgukaod	326	408	-20%
Välisliinidele võrgust väljunud elektrienergia	5 047	5 609	-10%
▪ sh võrgust väljunud elektrienergia Soome	872	685	27%
▪ sh võrgust väljunud elektrienergia Läti ja Venemaa liinidele	4 175	4 924	-15%
Võrku läbinud elektrienergia kokku	13 547	13 994	-3%
Bilanss	2 734	2 037	34%

2017. aastal vähenes Eleringi gaasiülekandevõrgu kaudu sisemaiseks tarbimiseks edastatud gaasi kogus viis protsenti ja sisemaise gaasitarbimise kogumaht oli 5,2 teravatt-tundi.

<i>Gaasibilanss, GWh</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>	<i>Muutus %</i>
Transiitvoog (Misso)	12 983	18 939	-31%
Ülekandevõrku piiriüleselt sisenenud gaas	5 234	5 530	-5%
Ülekandevõrgust sisemaiseks tarbimiseks väljunud gaas	5 219	5 499	-5%
Ülekandevõrgu kadu, sh omatarve	16	15	7%
Ülekandevõrgu mahuvaru muutus	-3	16	-119%

Nii elektri- kui gaasivõrgu tehniline toimimine aastal 2017 oli hea. Trendijoon elektrivõrgu töökindlust iseloomustavate näitajate osas nagu rikete koguarv ja klientidele rikete tagajärjel ülekandmata jäänud energia, on jätkuvalt selgelt langev. Ülepiirilised ühendused töötasid väga hästi ning ei põhjutanud riikidevahelise kaubanduse jaoks tuntavaid piiranguid.

<i>Töökindlusnäitajad</i>	<i>2017</i>	<i>10 aasta keskmine</i>
Rikete arv elektrivõrgus	117 tk	194 tk
Andmata energia	44 MWh	150 MWh

Ka gaasivõrgus ei esinenud ohtlikumaid intsidente ja katkestusi gaasitarbijatele hoolimata sellest, et vahepealsetel aastatel, enne gaasivõrgu omandamist Eleringi poolt, teostatud hooldus ja investeringutööd ei olnud piisavad võrgu jätkusuutliku toimimise tagamiseks. Olulisemad tegevused gaasitaristu jätkuva ohutuse tagamiseks on diagnostikal põhinevad hooldus- ja remonditööd ning trasside puhastamine taimestikust.

Eleringi jätkusuutliku majandusliku kasvu alustalaks on stabiilne, kõrgelt haritud ja rikka kogemustepagasiga töötajaskond.

Eleringi suurim väärtus – töötajad

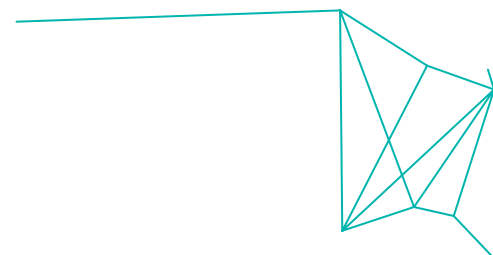
Eleringis töötas 2017. aasta lõpu seisuga 214 inimest. Töötajate keskmine tööstaaz on veidi üle 15 aasta ning keskmine vanus 44 eluaastat. Töötajaskonnast pea kolmveerandi moodustavad mehed.

Eleringi iseloomustab traditsiooniliselt madal tööjõu voolavus, 2017. aastal oli see 4,7% (vabatahtlik voolavus). Madal tööjõu voolavus on Eleringi põhitegevuseks vajaliku kõrge kompetentsitaseme hoidmiseks strateegiliselt oluline näitaja. Valdav enamus meie töötajatest on kõrgharidusega ning ligi pooled Eleringi töötajatest on omandanud magistri- või doktorikraadi.

Eleringi inimeste juhtimise ja personalivaldkonna tegevusi suunab 2016. aastal koostatud Eleringi inimeste juhtimise poliitika, mis seab järgnevatel aastatel arenduse fookused: ühtne ettevõtte ja tugev maine tööandjana, kaasav juhtimiskultuur ning süsteemne talendijuhtimine.

Järgmise viie aasta jooksul jõuab pea viiendik Eleringi tänastest töötajatest pensioniikka, samas võetakse energeetika valdkonna erialadele ülikoolides vastu varasemast vähem tudengeid. Energeetikaalase hariduse edendamiseks ja järelkasvu planeerimiseks teeb Elering koostööd ülikoolidega läbi iga-aastase energeetika eriala praktikaprogrammi organiseerimise ja stipendiumikonkursi väljakuulutamise. 2017. aastal viisime läbi ka tööandja maine uuringu energeetika eriala tudengite hulgas, mille põhjal osutus Elering esimese kolme eelistatuima tööandja hulka. Uuringu järjepidev läbiviimine ja eriala tudengite tagasisidest lähtuvate arendustegevuste elluviimine on alus piisava järelkasvu kindlustamiseks Eleringis.

Töötajate arendamiseks oleme lisaks erinevatele erialastele koolitustele ja üldkompetentside koolitusprogrammidele koostanud kõrge arengupotentsiaaliga spetsialistidele suunatud Eleringi Akadeemia arenguprogrammi, kus 2017. aastal alustas kaheksa noort inimest. Samuti oleme kirjeldanud Eleringi spetsialisti karjääritee töövahendina juhtidele, et abistada neid oma meeskonnaliikmete arengu toetamisel. Juhtimiskvaliteedi arendamiseks on kõik juhid läbinud Eleringi juhtimise arenguprogrammi ning osalenud ühtsete juhtimispõhimõtete koostamises, mille rakendamisele pühendumuse järgneva aasta jooksul. 2017. aastal viisime läbi ka töötajate rahulolu ja pühendumuse uuringu ning koostasime töötajate tagasisidest lähtuva tegevusplaani "Meie Elering", mida eesotsas Eleringi juhtidega järgneva kahe aasta jooksul ellu viime.

Forsæt
Ehøndered

CENTURION

AVA

TUS

ENERGIASÜSTEEMIDE ARENG

Energiavõrkude arendamisel oli aastal 2017 jätkuvalt peamises fookuses Eesti ja Soome vahelise gaasitoru Balticconnector ning Eesti ja Läti vahelise kolmanda elektriühenduse ehitus.

Balticconnectori gaasiühenduse ehitamiseks käivitati 2017. aastal hanked nii merealuse osa kui ka maapealsete rajatiste ehitamiseks. Merealuse torude ostu hankega jõuti eduka pakkuja valimiseni, merealuse toru paigalduse hankepakkumused esitatakse 2018. aasta esimeses kvartalis. Eesti poole maismaa osa ehituslepingute hangetes läbiti 2017. aasta lõpuks pakkujate kvalifitseerimise voor ning pakkumused esitatakse samuti 2018. aasta esimeses kvartalis. Balticconnectori ühendus tervikuna peaks gaasitoru käsutusse jõudma 2020. aastaks.

Eesti-Läti uue elektriühenduse projekti raames jõuti olulise tähisena ehituslepinguni Harku-Sindi liinilõigu osas, mis moodustab kõige suurema osa kogu projekti Eesti poolega seotud tegevustest. Lepingupartneriteks on ühiselt Empower AS ja Leonhard Weiss Energy AS, kes ehitavad ligikaudu 175 km pikkuse liini valmis 2020. aasta lõpuks. Leping sõlmiti 21. augustil ning selle rahaliseks mahuks on ligikaudu 60 miljonit eurot. Lisaks antud tööle on terve projekti elluviimiseks tarvis ehitada liinilõik Kilingi-Nõmme alajaamast kuni Läti piirini ning samuti ehitada liinide ühendused alajaamadesse.

Strateegiliste projektide kõrval oli 2017. aastal palju tegevusi seoses klientide liitumisega. Täiesti valmis ehitati klientidele uued liitumispunktid Tööstuse ja Mustamäe alajaamades, samuti jõuti Nuia alajaama liitumispunktiga nii kaugele, et klient sai hakata ühenduse kaudu elektrit tarbima.

Eleringi olemasoleva võrgu uuendamise raames valmis 2017. aastal suurima tööna Viru 330-kilovoldise alajaama rekonstrueerimise teine etapp, mille maksumus oli ligikaudu 9,1 miljonit eurot. Lõpuni jõudis ka Veskimetsa ja järve alajaamade vahelise õhuliini asendamine maakaabelliiniga, samuti Saare 110-kilovoldise alajaama rekonstrueerimine.

Gaasivõrgus oli suurimaks tööks Värskas gaasimõõtejaama rekonstrueerimine, mille tööde maksumus oli 2,9 miljonit eurot.

NETS HELP BUILD

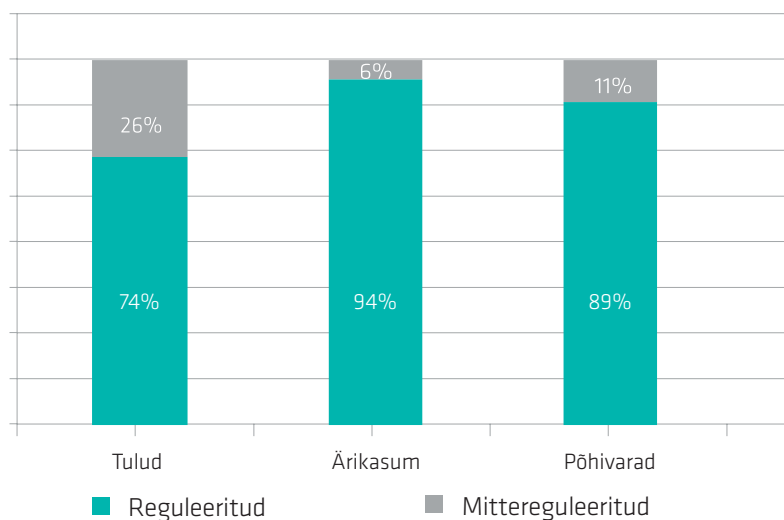

MAJANDUSTEGEVUSE ÜLEVAADE

Majandustegevuse olemus

Eleringi majandustegevuse võib jagada kaheks - reguleeritud elektri ja gaasi võrgutegevus ning mittereguleeritud tegevusalad.

Reguleeritud võrgutegevus seisneb elektri ja gaasi ülekandmises ühingu omanduses olevate elektri- ja gaasi ülekandevõrkude kaudu. Võrgutegevus on ülekaalukalt olulisem kui muud tegevusalad nii tulude, kasumlikkuse kui ka varade osas.

Võrgutegevuse regulatsioon seisneb nii elektris kui gaasis maksimaalse lubatud tulu määramises (nn Revenue Cap printsiip), mis koosneb tegevuseks vajalikest kuludest ning ärikasumist. Ärikasum saadakse reguleeritud vara ja kapitali põhjendatud tootluse (WACC) korrutisena. Kuna võrgutegevus on reguleeritud, siis võrgutasud kinnitab regulaator, milleks on Konkurentsiamet. Regulaator hindab seajuures võrgutasude taotluses esitatud kulude põhjendatust ning annab ette tootluse, mis on arvutatud *Capital Asset Pricing Model*'i alusel.

Ettevõttel on kokku 27 elektri võrguteenuse klienti ning 9 gaasi võrguteenuse klienti. Enamus võrguteenuse tuludest (92%) tuleb klientidelt, kes on loomulike monopolidena tegutsevad reguleeritud jaotusvõrgu-ettevõtjad. Konkurentsitult suurimaks kliendiks on Elektrilevi OÜ (82% võrguteenuse tuludest), mis on Eesti Vabariigi omanduses oleva Eesti Energia AS kontserni kuuluv jaotusvõrguettevõtte.

Mittereguleeritud tegevusalad seisnevad peamiselt elektri ja gaasi bilansiteenuse osutamises.

Et tagada elektrisüsteemi stabiilne elektri sagedus, peab süsteem olema tasakaalus, st tootmine võrduma igal ajahetkel tarbimisega. Selleks aga peavad kõik turuosalisel olema samamoodi tasakaalus ning enamus neist ostabki oma elektribilansi tasakaalustamise teenust sisse bilansihalduritelt. Elering omakorda osutab bilansihalduritele (kokku 8 tk) nende energiabilansi tasakaalustamise teenust.

Gaasisüsteemi tasakaalustamise põhimõtted on üldiselt samad. Erinevus on ainult selles, et gaasisüsteem ei pea olema igal hetkel tasakaalus. Kui gaasi tarbimine on suurem kui juurdevool, siis hakkab rõhk süsteemis langema ja vastupidi. Eleringi kui gaasi süsteemihalduri ülesandeks on hoida rõhk lubatud piires. Selleks Elering ostab ja müüb gaasi bilansihalduritele (kokku 9 tk) bilansigaasi.

Bilansiteenusel ei ole olulist mõju Eleringi kasumile, sest bilansiteenuse hind arvutatakse selliselt, et sellest teenitav tulu kataks ära selle osutamiseks vajalikud kulud.

Majandustulemused

Kasumiaruanne

Ettevõtte tulud moodustasid 2017. aastal kokku 131,9 miljonit eurot (2016: 135,9 miljonit eurot). Kõige olulisem tulukaas oli võrguteenuste müük, mis moodustas kokku 98,9 miljonit eurot (2016: 106,5 miljonit eurot). See jagunes elektrivõrguteenuste (91%) ja gaasivõrguteenuste (9%) vahel. Sealjuures võrguteenuste tulust 97% tuli võrgutariifidega.

Bilansi- ja reguleerimisteenuse tulu oli kokku 27,2 miljonit eurot (2016: 23,4 miljonit eurot).

Tulude languse peamiseks põhjuseks oli nn ITC tulude vähenemine seoses väiksema Eestit läbinud elektri transiidiga (vähenemine 5,3 miljonit eurot). ITC ehk Inter TSO Compensation on Euroopa Liidu (EL) seadusandluse alusel Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate vahel sõlmitud leping, mille kohaselt viimased kompenseerivad üksteisele elektri transiidist põhjustatud kulusid. Kui varasematel aastatel tuli kogu Baltimaade elektri import Põhja- ja Baltikumi läbi Eesti, siis alates Leedut ja Rootsit ühendava elektrilise ühenduse NordBalt täisvõimsusel tööle hakkamisest on Eestit läbiva Põhja- ja Baltikumi elektri transiit vähenenud oluliselt. Pikemas perspektiivis ITC tulude vähenemine Eleringi kasumlikkust ei vähenda, sest ITC lepingu alusel saadud tulu tuleb tariifi langetamise kaudu võrgu klientidele tagasi anda.

Ärikulud olid kokku 98,8 miljonit eurot (2016: 98,1 miljonit eurot) ning finantskulud 11,0 miljonit eurot (2016: 11,4 miljonit eurot), mõlemad jäid praktiliselt samale tasemele kui aastal 2016.

Rahavoogude aruanne

Rahavoog äritegevusest oli 58,5 miljonit eurot (2016: 56,6 miljonit eurot).

Rahavoog investeeringutest oli kokku -3,8 miljonit eurot (2016: -52,7 miljonit eurot). Sealjuures põhivara soetuseks kulus 31,1 miljonit eurot (2016: 25,9 miljonit eurot). Piiriüleste ülekandevõimsuse oksjonitelt laekus 5,2 miljonit eurot (2016: 12,6 miljonit eurot). Rahaks klassifitseeriti ümber aastal 2016 laekunud EL-i abi piiriüleste gaasiinvesteeringute finantseerimiseks mahus 21,8 miljonit eurot.

Rahavoog finantseerimisest oli kokku -25,7 miljonit eurot (2016: -11,4 miljonit eurot), mis koosnes makstud dividendidest 20,0 miljonit eurot (2016: 31,0 miljonit eurot) ning pikaajaliste laenude tagasimaksetest 5,7 miljonit eurot (2016: 12,4 miljonit eurot).

Rahajääk suurenes kokku 29,0 miljoni euro võrra.

Finantseerimine

Ühingu intressikandvad kohustused bilansipäeva seisuga on toodud järgmises tabelis:

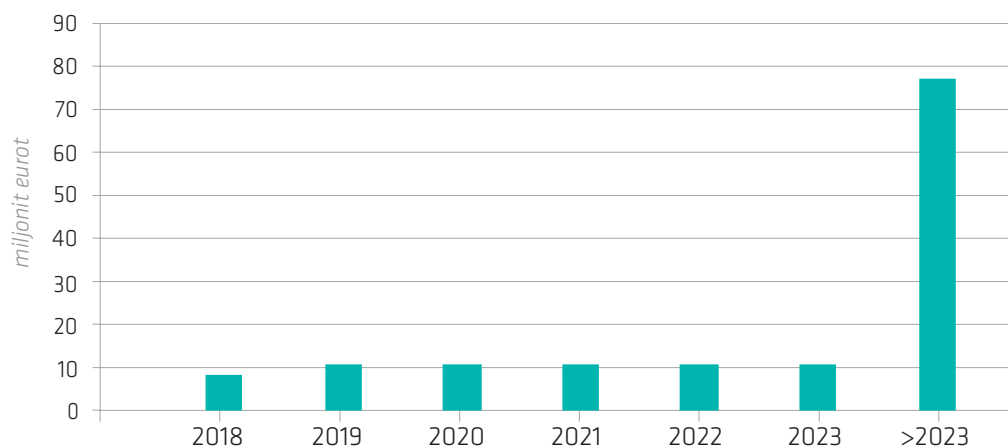
miljonites eurodes

31.12.2017

Võlakirjad	225
Pikaajaliste pangalaenude amortiseeruv osa	8
Lühiajalised intressikandvad kohustused kokku	233
<hr/>	
Pikaajalised pangalaenud	129
Intressikandvad kohustused kokku	362

Eleringil on Eurovõlakirjad mahus 225 miljonit eurot olnud noteeritud Londoni Väärtpaberibörsil alates aastast 2011. Nende lunastamistähtaeg on 12.07.2018 ning ühing kavatseb need refinantseerida uute Eurovõlakirjadega perioodil aprill – juuli 2018. Selleks, et maandada võlakirjade refinantseerimise riski, sõlmis Elering detsembris 2017 kaks laenulepingut kokku mahus 200 miljonit eurot tagasimaksmise tähtajaga märtsis 2019. Ühingul on õigus laenuid välja võtta kuni võlakirjade lunastamistähtajani ning ühing teeb seda ainult juhul, kui kapitaliturgudel on kavandatava refinantseerimise perioodil ebasoodsad tingimused.

Pangalaenud on võetud Euroopa Investeerimispangalt ning Põhjamaade Investeerimispangalt. Laenud on amortiseerivad ning nende viimane osamakse toimub aastal 2033. Pangalaenude tagasimaksmise graafik on järgmine:

Lisaks intressikandvatele kohustustele finantseerib Elering investeeringuid ka allikatest, millega ei kaasne intressikulu. Peamine allikas on EL tagastamatu abi. Ühing on sõlminud finantseerimislepingud EL agentuuriga INEA järgmiste projektide finantseerimiseks:

- a. Eesti-Läti kolmas elektriühendus
- b. Balticconnector ehk Eesti ja Soome gaasivõrke ühendav merealune gaasitoru koos kaasneva infrastruktuuriga
- c. Eesti ja Läti gaasivõrkude vahelise ühenduse tugevdamine

Suuremate piiriüleste investeeringute finantseerimine on toodud järgnevas tabelis:

<i>Investeering</i>	<i>Maht, mln €</i>	<i>EL abi, mln €</i>	<i>Ehitusaasta</i>
Eesti-Läti kolmas elektriühendus	79	49	2018-2020
Balticconnector	135	98	2018-2019
Eesti-Läti gaasiühendus	43	19	2018-2020
Kokku	257	166	

Teine finantseerimisallikas, millega ei kaasne intressikulud, on ülekoormustulu. See tekib olukordades, kus elektribörsi erinevate hinnapiirkondade (riikide) vahel tekkivad hinnaerinevused ning elektribörs kannab hinnaerinevuste tõttu laekunud raha vastavate riikide põhivõrguettevõtjatele. Vastavalt EL-i regulatsioonile tuleb sel viisil saadud raha kasutada eelkõige piiriüleste ülekandevõimuste suurendamiseks. Elering on 2017. aasta lõpu seisuga sel viisil kogunud 68,0 miljonit eurot.

Nii EL-i abi kui ka ülekoormustulu eest ehitatud varad ei lähe reguleeritud varade arvestusse, seega nende kapitalikulud ei lülitata võrgutariifidesse.

Kokkuvõte

Aasta 2017 oli Eleringile majanduslikult igati edukas. Puhaskasum oli 17,1 miljonit eurot (2016: 18,7 miljonit eurot), raha jääk koos lühiajaliste deposiitidega oli aasta lõpus 122,0 miljonit eurot (2016: 74,8 miljonit eurot) ning hea finantsseis võimaldab aastal 2018 omanikule maksta dividendide 20,0 miljonit eurot (2017: 20,0 miljonit eurot). Laenulepingutes sätestatud nõuded on täidetud varuga ning ettevõtte on valmis tulevasteks investeeringuteks.

VÖRRÖN KOHTLÉMINN

ÜHINGU JUHTIMINE

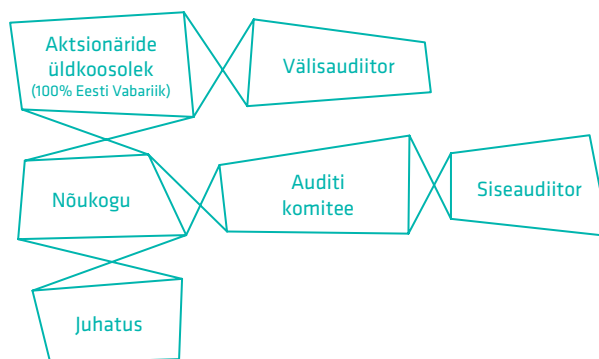
Eleringi ühingu juhtimine põhineb Äriseadustikul, Riigivaraseadusel, Eleringi põhikirjal ning Heal Ühingujuhtimise Taval (HÜT), mis on koostatud Finantsinspektsiooni ja OMX Tallinna Väärtpaberbörsi poolt.

Elering on pühendunud ühingujuhtimise heade tavade järgimisele ning soovime selles valdkonnas pidevalt edasi areneda. Peame seda eelduseks oma strateegiliste eesmärkide saavutamisel ja organisatsioonikultuuri kujundamisel.

Täpsem aruanne vastavusest HÜT-ile aastal 2017 on toodud Eleringi kodulehel:

<https://elering.ee/investorile#tab2>

Ühingu juhtimise struktuur

Aksionäride üldkoosolek

Üldkoosolek on Eleringi kõrgeim juhtimisorgan. Üldkoosoleku pädevus hõlmab põhikirja muutmist, aktsiakapitali suurendamist ja vähendamist, nõukogu liikmete valimist ja tagasikutsumist, audiitorite valimist, erikontrolli määramist, majandusaasta aruande kinnitamist ja kasumi jaotamist, ettevõtte ühinemise, jagunemise, ümberkujundamise ja/või lõpetamise otsustamist. Üldkoosolek lähtub oma tegevuses (kokkukutsumine, avalikustatav teave jm) lisaks äriseadustikule ka riigivaraseadusest.

Üldkoosolekul esindab omanikku majandus- ja taristu-minister, kelleks oli aastal 2017 Kadri Simson.

Aasta jooksul toimus üks üldkoosolek 18.04.2017, kus kinnitati 2016. aasta majandusaasta aruanne ning kasumi jaotamine.

30. augusti 2017 ainuaktsionäri otsusega kinnitati Elering AS uus põhikirja redaktsioon, nimetati 2017-2021 majandusaasta audiitoriks AS PricewaterhouseCoopers ning kinnitati uus nõukogu töökord.

Nõukogu

Omaniku huvid on ettevõttes tagatud nõukogu liikmete näol. Nõukogu annab juhatusele suunised ettevõtte juhtimise korraldamiseks ning teostab järelevalvet ettevõtte juhatuse tegevuse üle. Nõukogu vaatab korrapäraselt üle ning annab hinnangu ühingu strateegiale, põhitegevustele, riskihinnangutele, aastaaruandele ja eelarvetele.

Põhikirja kohaselt toimuvad nõukogu korralised koosolekud vastavalt vajadusele, aga mitte harvemini kui üks kord kolme kuu jooksul.

Nõukogu koosseis ja tasustamine

Nõukogu koosneb kolmest kuni viiest liikmest. Nõukogu liikmete arvu otsustab ning nõukogu liikmed valib ja kutsub tagasi omaniku esindaja ehk majandus- ja taristuminister sõltumatu nimetamiskomitee soovitusel. Nõukogu tööd korraldab nõukogu esimees. Nõukogu esimees määrab kindlaks nõukogu koosoleku päevakorra, juhatab nõukogu koosolekuid, jälgib nõukogu töö tõhusust, korraldab andmete operatiivset edastamist nõukogu liikmetele, tagab, et nõukogul oleks piisav aeg otsuste ettevalmistamiseks ja andmetega tutvumiseks ja esindab nõukogu suhtlemisel Eleringi juhatusega. Nõukogu töö korraldamiseks on üldkoosolek kehtestanud nõukogu töökorra.

2017. aastal toimus neli korralist ning üks erakorraline nõukogu koosolek ja üks elektrooniline koosolek:

- 11.04 - majandusaasta aruande heakskiitmine, nõukogu tegevusaruande heakskiitmine, põhitegevuste täitmise ülevaade, nõukogu töökorra heakskiitmine, tehingud registrivaraga, desünkroniseerimise projekti ülevaade, elektrivõrgu haldamise ülevaade;
- 14.06 - 4 kuu majandustulemuste ülevaade, Eleringi finantstegevuse ülevaade, Eleringi 2018. aasta äritegevuse eelarve ja 2018-2022 investeringute eelarve koostamise põhimõtete heakskiitmine, ülevaade korralisest üldkoosolekust, tehingud registrivaraga, nõukogu esimehe valimine, muudatus auditikomitee liikmetes, nõukogu töökorra muudatuse heakskiitmine;
- 31.07 - isikliku kasutusõiguse seadmine, teeservituudi seadmine;
- 27.09 - 6 kuu majandustulemuste ülevaade, laenulepingute sõlmimise heakskiitmine, võlakirja refinantseerimise heakskiitmine, pikaajalise võla-

kohustuse võtmise heakskiitmine seoses GIPL projektiga, Eleringi strateegia aastani 2027 ülevaade, tehingud registrivaraga muudatus auditikomitee liikmetes;

- 27.11 - Eleringi strateegia aastateks 2018-2027 heakskiitmine, ülevaade tagavara laenude tellimise protsessist, võlakirjade refinantseerimise täpsustamine ja heakskiitmine
- 14.12 - äritegevuse eelarve ja investeringute eelarve kinnitamine, 10 kuu majandustulemuste ülevaade, tehingud registrivaraga.

2017. aastal kuulusid Eleringi nõukogu koosseisu järgmised liikmed:

- Timo Tatar, nõukogu esimees kuni 14.06.2017 (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi energeetika osakonna juhataja), osales 5 koosolekul ning 1 elektroonilisel hääletamisel;
- Thomas Auväärt kuni 22.05.2017 (Rahandusministeeriumi finantsturgude poliitika osakonna juhataja), osales ühel koosolekul;
- Indrek Kasela, alates 21.08.2016 (ettevõtja), osales viiel koosolekul ning ühel elektroonilisel hääletamisel;
- Ando Leppiman, kuni 22.05.2017 (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi energeetika asekanstler), osales ühel koosolekul.
- Timo Rajala nõukogu esimees alates 14.06.2017 (ettevõtja), osales neljal koosolekul ning ühel elektroonilisel hääletamisel.
- Tarmo Porgand alates 22.05.2017 (Rahandusministeeriumi riigivara osakonna juhataja asetäitja), osales neljal koosolekul ning ühel elektroonilisel hääletamisel.
- Toomas Pöld alates 22.05.2017 (ettevõtja), osales neljal koosolekul ning ühel elektroonilisel hääletamisel.

2017. aastal arvestati Eleringi AS-i nõukogu liikmetele tasusid koos maksudega 63,7 tuhat eurot. Lahkumishüvitusi või muid makstavaid hüvesid nõukogu liikmetele ette nähtud ei ole.

Nõukogu liikmed peavad vastama nii äriseadustikus kui ka riigivaraseaduses toodud nõukogu liikmetele esitatavatele nõuetele ning järgima liikmetele seatud kohustusi.

Juhatus

Juhatus on Eleringi juhtimisorgan, mis esindab ja juhib ühingu igapäevast tegevust kooskõlas seaduse ja ettevõtte põhikirja nõuetega ning korraldab ka ettevõtte raamatupidamist. Eleringi juhatusel on täielik otsustusvabadus ning igapäevaseid juhtimisotsuseid tehakse iseseisvalt ilma omaniku ja nõukogu sekkumiseta. Juhatus vajab nõukogu nõusolekut tehinguteks ja toiminguteks, mis väljuvad ühingu igapäevase majandustegevuse raamest. Juhatus tagab nõukogu liikmete piisava informeerituse ettevõtte majanduslikust olukorrast ning majandustegevusega seotud olulisematest asjaoludest ning informeerib nõukogu vastavalt vajadusele majandustegevuse olulisematest asjaoludest.

Juhatuse koosseis ja tasustamine

Vastavalt põhikirjale võib juhatus koosneda ühest kuni kolmeni liikmeni. Juhatuse liige valitakse kuni viieks aastaks nõukogu poolt. Eleringi põhikirja kohaselt võib ettevõtet kõigis õigustoimingutes esindada kaks juhatuseliiget ühiselt või juhatuseliiget üksinda.

Juhatuseliikmetega sõlmib nõukogu poolt volitatud isik lepingud, milles nähakse täpsemalt ette juhatuseliikme õigused ja kohustused ettevõtte suhtes ning tema töötasud.

Kogu 2017. aasta vältel koosnes Eleringi juhatus kolmest liikmest:

- Taavi Veskimägi, juhatuseliikmena täidab muuhulgas Eleringi tegevjuhi igapäevaseid kohustusi, s.t. juhib ja esindab ettevõtet, tagab tegevuste vastavust lepingutele ja seadustele, korraldab juhatuseliikmete tööd, koordineerib ühingu strateegia arendamist ja on selle rakendamise eestvedaja;
- Peep Soone, juhatuseliikmena täidab muuhulgas finantsjuhi rolli, juhtides Eleringi finantstegevust, halduse ja infotehnoloogia valdkonda;
- Kalle Kilk, juhatuseliikmena täidab muuhulgas varahaldusjuhi igapäevaseid ülesandeid.

Põhikirjale vastavalt võib juhatuseliikmele tasu maksta üksnes temaga sõlmitud juhatuseliikme lepingu alusel. Juhatuseliikmele võib ka maksta täiendavat tasu, arvestades tema töö tulemuslikkust kuni nelja kuutasu ulatuses. Preemiat võib maksta aastatulemuste alusel või muudel alustel nõukogu otsusest lähtuvalt. Juhatuseliikmete tasud on fikseeritud ja sätestatud juhatuseliikme lepingus. Pikaajalisi preemiasüsteeme Eleringis loodud ei ole. Juhatuseliikmele võib maksta lahkumishüvitist üksnes tagasikutsumisel nõukogu algatusel enne tema volituste tähtaja möödumist kolme kuutasu ulatuses.

2017. aastal olid Elering AS-i juhatuseliikmetele arvestatud tasud koos maksudega 439,3 tuhat eurot.

Huvide konflikti vältimine

Juhatuse liikmed ei tee otsuseid, lähtudes enda isiklikest huvidest, ega kasuta Eleringile suunatud ärilisi pakkumisi isiklikes huvides. Juhatuse liige teatab nõukogule ja teistele juhatuse liikmetele huvide konflikti olemasolust enne ametilepingu sõlmimist ning samuti viivitamatult selle hilisemal tekkimisel. Juhatuse liikmele, tema lähedasele või temaga seotud isikule tehtavast ärilisest pakkumisest, mis on seotud ettevõtte majandustegevusega, teatab juhatuse liige viivitamatult teistele juhatuse liikmetele ja nõukogu esimehele.

Juhatuse liikmete huvide konflikti vältimise nõue on sätestatud juhatuse liikme lepingus.

Juhatuse liige väldib konflikti tekkimist ettevõtte ja juhatuse liikme huvide vahel ning teavitab Eleringi nõukogu oma otsesest või kaudselt huvist ettevõtte poolt tehtavate tehingute suhtes ja teavitab nõukogu koheselt taolise konflikti tekkimisest või olukorrast, mis võib põhjustada taolise konflikti tekkimise. Juhatuse liikmega tehingute tegemise või tehingute tegemise, milles esineb juhatuse liikme isiklik huvi, otsustab nõukogu, määrates kindlaks ka tehingute tingimused.

Juhatuse liikmed deklareerivad endaga seotud osapooled ning nendega teostatud tehingute summad tuuakse välja majandusaasta aruandes. Elering ei ole 2017. aastal teinud juhatuse liikmetega ega nendega seotud osapooltega ühtegi tehingut.

Auditikomitee

Nõukogu valib kuni 5-liikmelise auditikomitee, mille ülesandeks on riskijuhtimise, sisekontrolli ning finantsaruandluse üle järelevalve teostamine. Auditikomitee on nõukogu nõuandev organ raamatupidamise, vandeaudiitori sõltumatuse kontrolli, riskijuhtimise, sisekontrolli ja -auditeerimise, järelevalve teostamise ja eelarve koostamise valdkonnas ning tegevuse seaduslikkuse osas.

Komitee liikmed valitakse tähtajaliselt kolmeks aastaks ning nad valivad endi seast esimehe, kes korraldab auditikomitee tegevust. Auditikomitee esimeheks ei või olla nõukogu esimees. Auditikomitee liikmetele makstakse auditikomitees osalemise eest tasu, aastal 2017 kokku 6,6 tuhat eurot koos maksudega. Auditikomitee liikmeteks on Eleringi nõukogu liikmed.

2017. aastal kogunes auditikomitee neli korda: 11.04, 14.06, 27.09 ja 14.12. Auditikomitee käsitles järgmisi teostatud siseauditeid: Gaasi varustuskindluse tagamise audit; IT arenduste audit; Elektrivõrgu teenuse osutamise audit; EGLE infosüsteemi (liitumiste kliendi vaade) audit.

Juhatuse ja nõukogu koostöö

Juhatus ja nõukogu teevad Eleringi huvide parima kaitsmise eesmärgil tihedat koostööd. Juhatus ja nõukogu töötavad ühiselt ettevõtte strateegia arendamisel. Juhatus lähtub juhtimisotsuste tegemisel nõukogu poolt antud strateegilistest juhistest.

Juhatus teavitab nõukogu korrapäraselt kõikidest olulistest asjaoludest, mis puudutavad ettevõtte tegevuse planeerimist ja äritegevust ning juhib eraldi tähelepanu olulistele muutustele Eleringi äritegevuses. Juhatus edastab nõukogule andmed, sh finantsaruanded, piisava ajavara enne nõukogu koosoleku toimumist. Juhatuse liige annab nõukogu nõudmisel nõukogule kas suuliselt või kirjalikult teavet juhatuse ja ühingu tegevuse kohta ning tagab nõukogule juurdepääsu juhatuse ja ettevõtte tegevust kajastavale teabele.

Ettevõtte juhtimisel lähtutakse seadusest, põhikirjast, üldkoosoleku ja nõukogu koosolekute otsustest ja püstitatud eesmärkidest.

Teabe avaldamine

Eleringi veebilehel, www.elering.ee, on eraldi välja toodud andmete loetelu, mis kuuluvad õigusaktidest tulenevalt avaldamisele. Veebilehel on esitatud majandusaasta aruanded, majandustulemused, tegevusnäitajad, põhitegevuse ülevaade, struktuur, strateegia kokkuvõtte, uudised ja teated ning muu informatsioon, mis on investoritele ja üldsusele vajalik. Veebilehte on võimalik lugeda ka inglise keeles. Veebilehel www.elering.ee olevat informatsiooni (sh uudiseid ja teateid) uuendatakse pidevalt.

Fianantsaruandlus ja auditeerimine

Eleringi juhatus avalikustab igal aastal majandusaasta aruande ning majandusaasta jooksul vahearuanded. Majandusaasta aruanne on koostatud vastavalt IFRS standarditele ning auditeeritud ISA-le vastavalt. Nõukogu koosolekul, kus vaadatakse läbi majandusaasta aruanne, osaleb nõukogu kutsel ka ettevõtte audiitor. Üldkoosolekule esitatakse kinnitamiseks majandusaasta aruanne, millele on alla kirjutanud juhatuse liikmed. Koos majandusaasta aruandega esitatakse üldkoosolekule nõukogu aruanne majandusaasta aruande kohta.

Elering valib välisaudiitori, järgides hankeprotseduuri ja tagades auditeerimise parima võimaliku kvaliteedi ja hinna suhte. Pakkumisi küsitakse vaid rahvusvaheliselt tunnustatud kvaliteetseid teenuseid pakkumatelt ettevõtetelt.

Välisaudiitor määratakse üldkoosoleku otsusega, audiitorteenuse lepingu sõlmib juhatus. Audiitoriga sõlmitavas lepingus lepitakse eelkõige kokku audiitori tööülesanded, ajakava ja tasu. Audiitoriga sõlmitav leping ei tohi seada audiitorile mingil moel takistusi ühingu tegevuse hindamisel.

2017. aasta kevadel viidi läbi uus hange audiitori leidmiseks aastateks 2017-2021. Hanke võitis AS PricewaterhouseCoopers. Ettevõtte juhindub välisauditi teostamisel Eesti Vabariigi õigusaktidest, rahvusvahelistest auditeerimisstandardidest ja audiitorühingu riskijuhtimise reeglitest, sealhulgas 2016. aastal jõustunud Euroopa Liidu audiitortevõtmise valdkonna alasest määrusest.

Välisaudiitori tegevuse üle teostab järelevalvet auditikomitee vastavalt audiitortevõtmise seadusele.

Ettevõtte audiitor on Ettevõttele 2017. aasta jooksul osutanud tegevusalade aruande kontrolli kooskõlas elektrituru seaduse §-s 17 esitatud nõuetega, aruande auditi tähelepanekutest Riigikontrollile, maksunõustamisteenust ja mõningaid teisi Eesti Vabariigi audiitortevõtmise seaduse kohaselt lubatud nõustamisteenuseid.

Riskijuhtimine ja sisekontrollisüsteem

Eleringi riskijuhtimine on kooskõlas ERM (Enterprise Risk Management) põhimõtetega. Riskijuhtimise eesmärgid Eleringis on:

- hallata ja kirjeldada riskijuhtimise protsesse ettevõttes;
- defineerida riskijuhtimise protsessi osapoolte rollid ja vastutused;
- kindlustada, et kõik riskid on tuvastatavad, hinnatavad ja et neile on võimalik reageerida;
- võimaldada juhtidel paremini mõista ja juhtida riske.

Riskijuhtimise poliitika põhimõtted peavad Eleringis kindlustama, et:

- ettevõtte kultuur, protsessid ja struktuur soosivad ettevõtte strateegiliste eesmärkide saavutamist ning samal ajal riskide tuvastamist, juhtimist, jälgimist ja võimaluse korral maandamist;
- ettevõtte riskide jälgimine ja juhtimine ning sisekontrollisüsteem põhinevad vabatahtliku hea ühingujuhtimise tava propageeriva organisatsiooni COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) poolt välja töötatud rahvusvaheliselt aktsepteeritud riskijuhtimise mudelil "Enterprise Risk Management (ERM) Model";
- ettevõtte riskide juhtimisel on arvesse võetud kõik asjasse puutuvad õigusaktid, standardid, regulatsioonid ja lepingulised kohustused, samuti ühiskonnast lähtuvad nõuded ja ootused;
- ettevõttes parandame pidevalt riskijuhtimist puudutavaid tegevusi.

Ettevõtte sisekontrollisüsteemi toimimise eest vastutab juhatus. Sisekontrollisüsteemi toimimise tagamiseks korraldatakse siseaudiitori teenuse ostmise audiitorühingult. Siseaudiitor annab oma tegevusest aru auditikomiteele.

Aastatel 2017-2019 osutab siseauditi teenust KPMG Baltics OÜ. Ettevõtte juhindub siseauditi funktsiooni teostamisel Eesti Vabariigi õigusaktidest ja Rahvusvahelise Siseaudiitorite Ühingu (IIA) avaldatud siseauditi tegevusjuhistest, sealhulgas 2016. aastal jõustunud Euroopa Liidu audiitortegevuse valdkonna alasest määrusest.

Siseaudit on sõltumatu, objektiivne, kindlust ja nõu andev tegevus, mis on kavandatud lisama väärtust organisatsiooni tegevusele ja seda täiustama. See aitab kaasa organisatsiooni eesmärkide saavutamisele, kasutades süsteemset ja korrakohast lähenemist, hindamaks ja täiustamaks riskide juhtimise, kontrolli- ja valitsemisprotsesside mõjusust. Siseauditi funktsioon on kontrollitavate valdkondade suhtes sõltumatu ning annab aru ettevõtte auditikomiteele.

Võrdne kohtlemine

Eleringil süsteemihaldurina on vastavalt elektrituruseadusele süsteemivastutus ehk kohustus tagada igal ajahetkel elektrisüsteemi varustuskindlus ja bilanss. Süsteemihaldur teostab oma õigusi ja täidab kohustusi võrdse kohtlemise põhimõttest lähtudes.

Elering on võrdse kohtlemise tagamiseks kehtestanud sisekorrad ning tulenevalt siseriiklikest ja Euroopa Liidu õigusaktidest, sealhulgas võrgueeskirjadest, koostanud mitmesugused tüüp-tingimused, meetodikad ja muud reeglid, mis on avaldatud ettevõtte veebilehel ja kinnitatud Konkurentsiameti poolt.

VASTUTTUS TUUNNE

Raamatupidamise aastaaruanne

Finantsseisundi aruanne	38
Koondkasumiaruanne	39
Rahavoogude aruanne	40
Omakapitali muutuste aruanne	41
Raamatupidamise aastaaruande lisad	43
Lisa 1 Elering AS ja selle äritegevus	44
Lisa 2 Ülevaade olulistest arvestuspõhimõtetest	44
Lisa 3 Arvestuspõhimõtete kasutamisel rakendatud olulised raamatupidamislikud hinnangud ja eeldused	53
Lisa 4 Uued arvestuspõhimõtted	54
Lisa 5 Finantsriskide juhtimine	57
Lisa 6 Segmendiaruandlus	62
Lisa 7 Hoiused ja deposiidid pankades	65
Lisa 8 Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	66
Lisa 9 Varud	67
Lisa 10 Materiaalne põhivara	68
Lisa 11 Immateriaalne põhivara	69
Lisa 12 Võlakohustused	70
Lisa 13 Võlad tarnijatele ja muud võlad	72
Lisa 14 Tulevaste perioodide tulud	73
Lisa 15 Omakapital	74
Lisa 16 Müügitulu	75
Lisa 17 Muud äritulud	75
Lisa 18 Kaubad, toore, materjal ja teenused	76
Lisa 19 Mitmesugused tegevuskulud	77
Lisa 20 Tööjõukulud	77
Lisa 21 Finantstulud ja -kulud	78
Lisa 22 Kasutusrent	78
Lisa 23 Saldod ja tehingud seotud osapooltega	80
Lisa 24 Tingimuslikud kohustused ja siduvad tulevikukohustused	81
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	84
Kasumi jaotamise ettepanek	90
Tegevjuhtkonna allkirjad 2017. aasta majandusaasta aruandele	91
Eleringi müügitulu vastavalt EMTAK 2008-le	92

Finantsseisundi aruanne

tuhandetes eurodes

Lisa 31.12.2017 31.12.2016

VARAD

Käibevara

Raha ja raha ekvivalendid	7	81 997	52 997
Lühiajalised deposiidid	7	40 000	0
Määratud kasutusega deposiidid	7	0	21 778
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	8	27 715	26 682
Varud	9	3 727	3 543
Käibevara kokku		153 439	105 001

Põhivara

Müügiootel finantsvarad	2	1 946	1 946
Pikaajalised deposiidid	7	0	40 000
Materiaalne põhivara	10	746 503	751 621
Immateriaalne põhivara	11	7 755	5 153
Põhivara kokku		756 204	798 721

VARAD KOKKU

909 643 903 722

KOHUSTUSED

Lühiajalised kohustused

Võlakohustused	12	232 824	5 704
Võlad tarnijatele ja muud võlad	13	36 000	27 963
Lühiajalised kohustused kokku		268 824	33 667

Pikaajalised kohustused

Võlakohustused	12	129 439	361 685
Tulevaste perioodide tulud	14	165 191	159 296
Pikaajalised kohustused kokku		294 630	520 982

KOHUSTUSED KOKKU

563 454 554 649

OMAKAPITAL

Aktiivkapital	15	189 890	189 890
Kohustuslik reservkapital	15	12 898	11 962
Jaotamata kasum	15	143 402	147 220
OMAKAPITAL KOKKU		346 190	349 072

KOHUSTUSED JA OMAKAPITAL KOKKU

909 643 903 722

Lisad lehekülgedel 44 kuni 81 on käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Koondkasumiaruanne

tuhandetes eurodes

	Lisa	2017	2016
Müügitulu	16	130 349	134 012
Muud äritulud	17	1 586	1 879
Kaubad, toore, materjal ja teenused	18	-49 905	-46 662
Mitmesugused tegevuskulud	19	-6 374	-5 457
Tööjõukulud	20	-8 049	-7 807
Põhivara kulum	10;11	-34 486	-38 128
Ärikasum		33 121	37 841
Finantstulud	21	71	18
Finantskulud	21	-11 074	-11 395
Kasum enne tulumaksustamist		22 118	26 463
Tulumaks	15	-5 000	-7 750
Aruandeaasta kasum		17 118	18 713
Aruandeaasta koondkasum		17 118	18 713

Lisad lehekülgedel 44 kuni 81 on käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Rahavoogude aruanne

tuhandetes eurodes

Lisa

2017

2016

Rahavood äritegevusest

Kasum enne tulumaksu		22 118	26 463
Korrigeerimised:			
• Kasum materiaalse põhivara müügist	17	-53	-32
• Materiaalse põhivara kulum ja väärtuse langus, immateriaalse põhivara amortisatsioon	10, 11	34 486	38 128
• Laekunud dividendid pikaajalistelt finantsinvesteeringutelt	17	-118	-59
• Kasutatud ja amortiseeritud toetused	17	-1 174	-1 174
• Intressikulud	21	11 068	11 390
• Intressitulu	21	-71	-17
• Varude muutus	9	-184	-182
• Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	8	-1 825	-70
• Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	13	8 709	1 972
• Liitumis- ja muude teenustasude tulevaste perioodide tulu muutus	14	1 401	-895
Rahavood äritegevusest		74 355	75 525
Makstud tulumaks	15	-5 000	-7 750
Makstud intressid	13, 21	-10 929	-11 200
Saadud intressid	21	65	18
Neto rahavood äritegevusest kokku		58 492	56 593

Rahavood investeerimistegevusest

Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetused	10, 11, 13	-31 118	-25 872
Põhivara soetamiseks saadud sihtfinantseerimine	7, 14	21 117	0
Laekunud materiaalse põhivara müügist	10, 17	271	510
Pikaajaliste deposiitide ja määratud kasutusega deposiitide paigutamine	7	0	-40 000
Laekunud dividendid pikaajalistelt finantsinvesteeringutelt	17	118	59
Laekunud ülekoormustulu	8, 13, 14	5 238	12 600
Neto rahavood investeerimistegevusest kokku		-3 773	-52 703

Rahavood finantseerimistegevusest

Tagasimakstud pangalaenud	12	-5 719	-12 381
Sissemakse aktsiakapitali	15	0	32 000
Makstud dividendid	15	-20 000	-31 000
Neto rahavood finantseerimistegevusest kokku		-25 719	-11 381

Raha ja raha ekvivalentide netomuutus		29 000	-7 491
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	7	52 997	60 489
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpus	7	81 997	52 997

Lisad lehekülgedel 44 kuni 81 on käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Omakapitali muutuste aruanne

tuhandetes eurodes

	<i>Aktiikapital</i>	<i>Registreerimata aktiikapital</i>	<i>Kohustuslik reservkapital</i>	<i>Jaotamata kasum</i>	<i>Kokku</i>
Saldo seisuga 1.01.2016	149 890	8 000	10 743	160 725	329 359
Aruandeaasta koondkasum	0	0	0	18 713	18 713
Kokku aruandeaasta koondkasum	0	0	0	18 713	18 713
Tehingud omanikega:					
Sissemakse aktiikapitali	40 000	-8 000	0	0	32 000
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	0	0	1 219	-1 219	0
Makstud dividendid	0	0	0	-31 000	-31 000
Kokku tehingud omanikega	40 000	-8 000	1 219	-32 219	1 000
Saldo seisuga 31.12.2016	189 890	0	11 962	147 220	349 072
Aruandeaasta koondkasum	0	0	0	17 118	17 118
Kokku aruandeaasta koondkasum	0	0	0	17 118	17 118
Tehingud omanikega:					
Kohustusliku reservkapitali suurendamine	0	0	936	-936	0
Makstud dividendid	0	0	0	-20 000	-20 000
Kokku tehingud omanikega	0	0	936	-20 936	-20 000
Saldo seisuga 31.12.2017	189 890	0	12 898	143 402	346 190

Täpsem informatsioon aktiikapitali ja muude omakapitali kirjete kohta on esitatud lisan 15.

Lisad lehekülgedel 44 kuni 81 on käesoleva raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Raamatupidamise aastaruande lisad

Lisa 1

ELERING AS JA SELLE ÄRITEGEVUS

Elering AS, edaspidi „Elering,“ 31. detsembril 2017 lõppenud majandusaasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Elering AS on registreeritud Eesti Vabariigis ja juriidiline aadress on Kadaka tee 42, 12915 Tallinn, Eesti. Elering AS-i põhitegevus on elektri ja gaasi ülekanne Eesti Vabariigis.

Nii 31.12.2017 seisuga kui ka 2017. aasta jooksul ei olnud Eleringil tütaretevõtteid. Eleringil oli kuni 28.02.2016 tütaretevõtja AS Võrguteenus Valdus, millel oli omakorda tütaretevõtja Elering Gaas AS. 2016. aastal ühinesid need tütaretevõtjad emaettevõttega. Ühendamisel ei olnud mõju Eleringi konsolideeritud aruannetele ning kuna konsolideerimata aruannetes kajastati ühendamist, kasutades konsolideeritud aruannete bilansilisi väärtusi (predecessor method), siis ühendamise järgselt olid Eleringi konsolideeritud ja konsolideerimata aruanded identsed käesolevas aruandes esitatud võrdlusperioodil.

Eleringi majandustegevust reguleerivad Eesti Vabariigi ja Euroopa Liidu seadused. Konkurentsiamet teostab järelevalvet Eleringi võrgutegevuse ning bilansiteenuse osutamise üle, sh kinnitab võrgutariifid ning vastavate lepingute tüüptingimused.

Eleringi ainuaktsionär on Eesti Vabariik.

Eleringi raamatupidamise aastaaruande on juhatus kinnitanud 05.03.2018. Vastavalt Eesti Vabariigi Äriseadustikule esitatakse majandusaasta aruanne heakskiitmiseks Eleringi nõukogule ja kinnitamiseks aktsionäride üldkoosolekule.

Lisa 2

ÜLEVAADE OLULISTEST ARVESTUSPÕHIMÕTETEST

Koostamise alused

Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega („IFRS“), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, lähtudes soetusmaksumuse printsibist. Käesoleva raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud peamised arvestuspõhimõtted on esitatud alljärgnevalt. Neid arvestuspõhimõtteid on rakendatud järjepidevalt kõikidele aruandes esitatud perioodidele, välja arvatud juhul, kui on viidatud teisiti.

Segmendiaruandlus

Informatsioon ärisegmentide kohta on avaldatud nii, nagu aruandeid koostatakse Eleringi siseselt kõrgeimale äritegevust puudutavate otsuste langetajale. Kõrgeim äritegevust puudutavate otsuste langetaja, kes vastutab ärisegmentidele vahendite eraldamise ning nende tegevuse tulemuste eest, on Eleringi juhatus.

Arvestus- ja esitusvaluuta

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes, mis on arvestus- ja esitusvaluuta. Eleringi aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes.

Välisvaluuta ümberarvestus

Välisvaluutas toimunud tehingud arvestatakse ümber arvestusvaluutasse tehingupäeval kehtivate Euroopa Keskpannga valuutakursside alusel. Valuutakursi kasumid ja kahjumid, mis on tekkinud nende tehingute kajastamisest ning monetaarsete varade ja kohustuste valuutakursside ümberarvestamisest aastalõpu vahetuskursi alusel, kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes.

Finantsvarad

Finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval, s.t päeval, mil Elering võtab endale kohustuse teatud finantsvara ostuks või müügiks. Finantsvarade kajastamine lõpetatakse siis, kui õigus saada investeeringutest tulenevaid rahavooge on lõppenud või üle antud ning Elering on üle andnud kõik olulised omandiga seotud riskid ja hüved.

Sõltuvalt finantsvarade omandamise eesmärgist ja samuti juhtkonna kavatsustest jaotatakse finantsvarad vastavalt IAS 39-le esmasel arvelevõtmisel järgmistesse kategooriatesse:

- õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad;
- laenud ja nõuded;
- müügiototel finantsvarad.

31. detsember 2017 seisuga puudusid Eleringil muud finantsvarade liigid, välja arvatud need, mis on liigitatud laenude ja nõuete kategooriasse ja müügiototel finantsvarade kategooriasse (31.12.2016 seisuga laenude ja nõuete kategooriasse ja müügiototel finantsvarade kategooriasse). Samuti ei olnud Eleringil bilansipäeva seisuga tuletisinstrumente.

Laenud ja nõuded

on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Finantsvarad võetakse algselt arvele õiglasel väärtusel, millele liidetakse tehingukulud. Laenud ja nõuded kajastatakse peale esmast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Elering hindab iga aruandeperioodi lõpus, kas finantsvara väärtuse languse kohta esineb objektiivseid tõendeid. Finantsvara väärtus on langenud ja allahindlusest tulenev kahjum on tekkinud vaid juhul, kui on olemas objektiivsed tõendid väärtuse languse kohta ühe või mitme sündmuse tõttu pärast vara esmast arvelevõtmist („kahjujuhtum“) ja sellel kahjujuhtumil (või -juhtumitel) on mõju finantsvara või finantsvarade rühmast saadavatele tulevastele hinnangulistele rahavoogudele, mida on võimalik usaldusväärselt hinnata. Kriteeriumid, mida Elering kasutab otsustamiseks, kas vara väärtuse languse kohta on objektiivseid tõendeid, on: võlgniku olulised finantsraskused; tõenäosus, et võlgnik läheb pankrotti või teeb läbi saneerimise; oluline lepingu rikkumine, näiteks maksetähtajast mittekinnipidamine enam kui 90 päeva.

Kahjumi suurus on vahe nõude bilansilise väärtuse ja varast tulevikus hinnanguliselt laekuvate rahavoogude nüüdisväärtuse vahel, mis on diskonteeritud, kasutades vara esialgset sisemist intressimäära. Vara bilansilist maksumust vähendatakse allahindluse konto kaudu ja kahjum vara väärtuse langusest kajastatakse kasumiaruandes.

Lootusetud nõuded kantakse bilansist välja koos nõudele tehtud allahindlusega allahindluse kontol.

Laenude ja nõuete kategoorias on Eleringil kajastatud järgmised finantsvarad: „Raha ja raha ekvivalendid“, „Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded“, „Määratud kasutusega deposiidid“ ning „Tähtajalised deposiidid“.

Müügiootel finantsvarad

Müügiootel finantsvarad on tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis on määratud antud kategooriasse või mida ei ole klassifitseeritud mõnda eespool loetletud kategooriasse. Müügiootel finantsvarasid kajastatakse pikaajaliste finantsinvesteeringutena, välja arvatud juhul, kui finantsvara aegub või Elering kavatseb selle müüa 12 kuu jooksul aruandeperioodi lõpust. Müügiootel finantsvarad võetakse algselt arvele õiglasest väärtusest, millele liidetakse tehingukulud. Müügiootel finantsvarasid kajastatakse peale esmast arvelevõtmist õiglasest väärtusest, kasum/kahjum müügiootel finantsvarade õiglase väärtuse muutusest kajastatakse koondkasumiaruandes. Õiglase väärtuse määramise aluseks on üldjuhul finantsvara turuhind aktiivsel turul või kui see puudub, siis väärtus, mis on leitud, kasutades üldtunnustatud väärtuse hindamise tehnikaid. Müügiootel finantsvarad, mille õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, kajastatakse soetusmaksumuses miinus võimalikud allahindlused väärtuse langusest. Investeeringuobjekti poolt makstavad dividendid kajastatakse tuluna siis, kui Eleringil on tekkinud seaduslik õigus dividendide saamiseks.

Müügiootel finantsvarana on kajastatud AS Nord Pool (kuni 2016. a Nord Pool Spot) aktsiad. Norras registreeritud Nord Pool AS grupi tegevusalaks on peamiselt elektribörside korraldus Põhjamaades, Suurbritannias ning Baltikumis. Investeering tehti pikaajalise strateegilise eesmärgiga osalemaks Põhja-Balti regiooni elektrituru arengut puudutavate otsuste tegemisel.

Bilansipäeva seisuga ei ole Eleringil jooksvat finantsinformatsiooni AS Nord Pool kohta; samuti ei kaubelda aktsiatega finantsturgudel. Samuti ei ole tõenäoline, et tulevikus tekiks aktiivne kauplemine nende aktsiatega või et firma hakkaks avaldama perioodiliselt informatsiooni tuleviku prognoosidest. Seetõttu ei ole nende aktsiate õiglase väärtuse usaldusväärselt mõõdetav ja need aktsiad on kajastatud soetusmaksumuses.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse kassas olevat sularaha, nõudmiseni hoiuseid pankades ja muid lühiajalisi, kuni 3-kuulisi ülikviidseid investeeringuid. Raha ja raha ekvivalente kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Ettemaksed

Ettemaksed kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Ettemakse liigitatakse pikaajaliseks, kui ettemaksega seotud kaupu või teenuseid saadakse pikema kui üheaastase perioodi jooksul või kui ettemakse on seotud varaga, mida liigitatakse pikaajaliseks esmasel arvelevõtmisel. Varade omandamisega seotud ettemaksed klassifitseeritakse ümber vara soetusmaksumuseks siis, kui Elering on saavutanud vara üle kontrolli ja on tõenäoline, et Elering saab vara kasutamisest tulevast majanduslikku kasu. Muud ettemaksed kajastatakse kasumiaruandes kuluna siis, kui ettemaksetega seotud kaubad või teenused on kätte saadud. Juhul, kui esineb märke selle kohta, et ettemaksega seotud varasid, kaupu või teenuseid ei saada kätte, hinnatakse ettemakse alla ja sellega seotud kahjum vara väärtuse langusest kajastatakse kasumiaruandes.

Varud

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude ostukulutused sisaldavad lisaks ostuhinnale varude ostuga kaasnevat tollimaksu, muid mittetagastatavaid makse ja varude soetamisega otseselt seotud transpordikulutusi, millest on maha arvatud hinnaalandid ja dotatsioonid. Varude kuluks kandmisel kasutatakse FIFO meetodit.

Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Neto realiseerimisväärtus leitakse, arvates tavapärasel äritegevuses kasutatavast hinnangulisest müügihinnast maha hinnangulised kulutused, mis on vajalikud toote müügi valmisolekusse viimiseks ja müügi sooritamiseks.

Materiaalne põhivara

Materiaalse põhivarana käsitatakse materiaalsel vara, mida kasutatakse äritegevuses ning mille eeldatav kasulik tööiga on üle ühe aasta. Materiaalsel põhivara kajastatakse jääkväärtuses, mis on saadud vara ajaloolise soetusmaksumuse vähendamisel akumuliseeritud kulumi ja väärtuse languse võrra. Vara ajalooline soetusmaksumus sisaldab kulutusi, mis on otseselt seotud vara omandamisega. Ostetud põhivara soetusmaksumus sisaldab lisaks ostuhinnale ka kulutusi transpordile ja paigaldamisele ning muid soetuse ja kasutuselevõtuga otseselt seotud väljaminekuid. Soetusmaksumus sisaldab ka laenukasutuse kulutusi, mis on tekkinud vara soetamisega otseselt seotud või üldistelt võlakohustustelt, mis finantseerivad kriteeriumitele vastavate varade ehitust. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimist alustatakse hetkest, kui on tekkinud laenukasutuse kulutusi ja varaga seotud kulutusi ning vara valmistamist on alustatud. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimine lõpetatakse hetkest, mil vara on valmis või selle kasutamine on pikema ajaks peatatud.

Hilisemad kulutused lisatakse vara bilansilisele maksumusele või kajastatakse vajadusel eraldi eraldiseisva varana ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara kriteeriumitele. Asendatud komponendi jääkväärtus kantakse maha. Muid hooldus- ja remondikulud kajastatakse kuluna kasumiaruandes nende tekkimise perioodil.

Kui materiaalne põhivara koosneb oluliselt erineva kasuliku tööeaga koostisosadest, võetakse osad arvele iseseisvate põhivaraobjektidena.

Maad ei amortiseerita. Muude materiaalse põhivara objektide kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit, kajastamaks soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahet kuluna varade hinnanguliste eluigade jooksul:

	<i>Kasulik eluiga aastates</i>
Ehitised	25-40
Rajatised – elektriliinid, gaasi trassid	30-60
Masinad ja seadmed – elektriülekaneseadmed, gaasi seadmed kuni 1.12.2017	7-25
Masinad ja seadmed – elektriülekaneseadmed, gaasi seadmed alates 1.12.2017	7-40
Muu materiaalne põhivara	3-20

Põhivara eeldatavat kasulikku eluiga inventeeritakse aastainventuuri käigus, hilisemate kulutuste arvelevõtmisel ja oluliste muutuste korral arenguplaanides. Kui vara hinnanguline kasulik eluiga erineb oluliselt eelnevalt kehtestatud, kajastatakse see raamatupidamisliku hinnangu muutusena, muutes vara järelejäänud kasulikku eluiga, mille tulemusena muutub järgmistel perioodidel varale arvestatav kulum.

Varaobjekti lõppväärtus on hinnanguline summa, mida Elering saaks praegu vara realiseerimisest, millest on maha arvatud vara realiseerimisega seotud müügikulud, juhul kui vara oleks nii vana ja sellises olukorras, nagu ta on eeldatavasti oma kasuliku eluea lõpus. Varade lõppväärtusi ja kasulikke eluigaid vaadatakse üle ja vajadusel korrigeeritakse igal bilansipäeval.

Müügist ja mahakandmisest saadavad kasumid ja kahjumid, mis leitakse müügist saadud tulu ja vara jääkväärtuse vahena, kajastatakse kasumiaruandes kirjel „Muud äritulud“ või „Muud ärikulud“.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalset põhivara kajastatakse finantsseisundi aruandes ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- varaobjekt on Eleringi poolt kontrollitav;
- on tõenäoline, et Elering saab objekti kasutamisest tulevikus tulu;
- objekti soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Immateriaalne põhivara võetakse esmalt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostu-hinnast, otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara otstarbekohasesse seisundisse viimiseks, ning laenukasutuse kulutustest, mis on seotud varadega, mille kasutusvalmidusse viimine vältab pikema perioodi jooksul. Pärast esmast arvelevõtmist kajastatakse immateriaalset põhivara soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Omandatud tarkvara litsentse kapitaliseeritakse nende omandamiseks ja tööseisundisse viimiseks tehtud kulutuste põhjal.

Isiklik kasutusõigus

Immateriaalse põhivara kajastamiskriteeriumitele vastavate hoonestusõiguste ja servituutide eest tehtud maksed kajastatakse immateriaalse põhivarana. Maa kasutusõiguste kulutused amortiseeritakse lepinguperioodi jooksul, mis ei ületa 100 aastat.

Immateriaalseid põhivarasid ja isiklike kasutusõigusi amortiseeritakse lineaarsel meetodil nende kasulike eluigade jooksul:

	<i>Kasulikud eluead aastates</i>
Tarkvara litsentsid	3-5 aastat
Isiklikud kasutusõigused	50-100 aastat

Väärtuse languse korral hinnatakse immateriaalse põhivara jääkmaksumus alla kasutusväärtuseni või õiglase väärtuseni, millest on arvatud maha müügikulutused, olenevalt kumb on kõrgem.

Mittefinantsvarade väärtuse langus

Maa ja amortiseeritavate varade puhul hinnatakse väärtuse langust juhul, kui teatud sündmused või muutused olukorras viitavad sellele, et kaetav väärtus võib olla langenud alla jääkmaksumuse. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara jääkmaksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on kas vara õiglase väärtus, millest on maha arvatud müügikulutused või selle kasutusväärtus, olenevalt kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil grupeeritakse varad madalamal tasemel, mille puhul on võimalik eristada rahavoogusid (raha genereerivad üksused). Kord alla hinnatud mittefinantsvarade puhul tuleb igal järgmisel aruandekuupäeval hinnata, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud.

Rendilepingud

Kasutusrent on rent, mille puhul kõik olulised vara omandiõigusega seotud riskid ja hüved jäävad rendileandjale. Saadud või tasutud kasutusrendimakseid kajastatakse kasumiaruandes lineaarselt rendiperioodi jooksul.

Finantskohustused

Finantskohustused liigitatakse järgmistesse kategooriatesse: (a) kauplemiseesmärgil hoitavad, mis hõlmab ka tuletisinstrumente ja (b) muud finantskohustused. Eleringil on ainult „Muude finantskohustuste“ kategoorias olevaid finantskohustusi.

Muud finantskohustused võetakse esmalt arvele nende õiglases väärtuses, millest on maha arvatud tehingukulutused, ning kajastatakse hiljem korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse finantsseisundi aruandes maksmisele kuuluv summas. Pikaajalisi kohustusi kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Soetusmaksumuse ja lunastusmaksumuse vahe kajastatakse kasumiaruandes intressikuluna laenukohustuste lepinguperioodi jooksul, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Tingimustele vastavate varade laenukasutuse kulutused kapitaliseeritakse varade soetusmaksumusse.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansipäevast või kui Eleringil ei ole tingimusteta õigust kohustuse tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansipäeva. Laenukohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustusi, mida laenuandjal on õigus tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu ning see õigus on selgunud bilansipäevaks.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Eraldised kohustuste või kulude kattteks on mittefinantskohustused, mille realiseerumise aeg või summa ei ole kindlad. Neid kajastatakse tekkepõhiselt siis, kui Eleringil on minevikus aset leidnud sündmusest tulenev (juriidiline või faktiline) kohustus ja on tõenäoline, et selle kohustuse täitmine nõuab majanduslikke hüvesid sisaldavatest ressurssidest loobumist, ja kohustuse summa on usaldusväärselt hinnatav.

Muud võimalikud või eksisteerivad kohustused, mis tulenevad minevikus aset leidnud sündmusest ja mille realiseerumine ei ole tõenäoline või mille suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärtusega mõõta, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena.

Arendusväljaminekud

Arendusväljaminekud on kulutused, mida tehakse uurimistulemuste rakendamisel uute konkreetsete toodete või protsesside väljatöötamiseks. Arendusväljaminekuid kapitaliseeritakse juhul, kui on täidetud kõik IAS 38-s esitatud kajastamiskriteeriumid. Kapitaliseeritud arendusväljaminekuid amortiseeritakse toodete eeldatava kasutamisperioodi jooksul. Uuringutega seotud kulutusi, mida tehakse uue teadusliku või tehnilise informatsiooni kogumiseks, ei kapitaliseerita.

Aktsiakapital

Eleringil puuduvad eelisaktsiad. Lisakulutused, mis on otseselt omistatavad uute aktsiate emiteerimiseks, kajastatakse omakapitali vähendamisenä. Kui saadud tasu õiglase väärtus on suurem kui nominaalväärtus, kajastatakse see vahe ülekursina omakapitalis.

Dividendid

Dividende kajastatakse kohustusena ja nad arvatakse maha omakapitalist perioodil, mil need kuulutatakse välja ja kiidetakse heaks. Dividendid, mis kuulutatakse välja pärast bilansipäeva ja enne raamatupidamise aastaaruande avaldamist, avalikustatakse aastaaruande lisades.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule on moodustatud kohustuslik reservkapital. Reservkapital moodustatakse iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

Tulude arvestus

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtuses, millest on maha arvatud käibemaks ja allahindlused.

Tulu kaupade müügist kajastatakse hetkel, mil kõik kaupade omandiga seotud riskid ja hüved on läinud üle, tavaliselt kaupade väljasaatmise hetkel.

Tulu teenuse müügist kajastatakse tekkepõhiselt vastavate teenuste osutamisel.

Elektri ülekandeteenus

Elering mõõdab ülekantud elektri koguseid kaugloetavate arvestitega klientide liitumispunktides. Nendes punktides ülekantud elektri mahtude ning reguleeritud ülekandetariffide alusel arvutatakse ülekandeteenuse maksumus.

Gaasi ülekandeteenus

Elering mõõdab ülekantud gaasi koguseid klientide liitumispunktides. Nendes punktides ülekantud gaasi koguste ning reguleeritud ülekandetariffide alusel arvutatakse ülekandeteenuse maksumus.

Elektri bilansiteenus

Elering koostab igatunnisel Eesti elektrisüsteemi elektribilansi, mis koosneb Eleringi enda ning Eleringiga bilansilepingu sõlminud bilansihaldurite elektribilanssidest kilovatt-tundides (kWh). Elektribilansid koostakse Eleringi enda ning jaotusvõrguettevõtjalt saadud mõõteandmete võrdlemisel bilansihaldurite bilansiplaanidega. Kauplemiss perioodidel, mil bilansihaldurite bilansipiirkonnas tegelik elektri tarbimine mõõteandmete alusel ületab nende bilansiplaanides esitatud elektri koguseid, müüb Elering bilansihalduritele puudujääva energia. Kauplemiss perioodidel, mil olukord on vastupidine, ostab Elering bilansihalduritel ülejäeva elektri. Bilansenergia ostu- ja müügihinnad arvutab Elering igaks kauplemiss perioodiks Konkurentsiameti poolt heakskiidetud meetodika alusel. Elering käsitleb ennast bilansenergia müües teenuse põhiosutajana, kuna Elering on vastutav Eesti elektribilansi tasakaalus hoidmise eest.

Gaasi bilansiteenus

Elering koostab igapäevaselt Eesti gaasisüsteemi bilansi, mis koosneb Eleringi enda ning Eleringiga bilansilepingu sõlminud bilansihaldurite gaasibilanssidest kilovatt-tundides (kWh). Gaasibilansid koostatakse Eleringi enda ning jaotusvõrguettevõtjalt saadud mõõteandmete võrdlemisel bilansihaldurite bilansiplaanidega. Kauplemiss perioodidel, mil bilansihaldurite bilansipiirkonnas tegelik gaasi tarbimine mõõteandmete alusel ületab nende bilansiplaanides esitatud koguseid, müüb Elering bilansihalduritele puudujääva gaasi. Kauplemiss perioodidel, mil olukord on vastupidine, ostab Elering bilansihalduritel ülejäeva gaasi. Bilansigaasi ostu- ja müügihinnad arvutab Elering igaks kauplemiss perioodiks Konkurentsiameti poolt heakskiidetud meetodika alusel. Elering käsitleb ennast bilansigaasi müües teenuse põhiosutajana, kuna Elering on vastutav Eesti gaasibilansi tasakaalus hoidmise eest.

Ülekoormustulu

Olukordades, kus riikidevaheliseks elektri ülekandeks on turuosalistelt soove rohkem kui on tehniliselt võimalik elektrit üle kanda, müüakse piiriülese elektri ülekandeõigusi vastavatel oksjonitel. Kõigi oksjonitulude jagamisel on kasutusel printsiip, mille kohaselt 50% neto oksjonituludest kuulub kummagi riigi põhivõrguettevõtjale. Oksjonite liigid on:

1. Järgmise päeva turu oksjoni tulu on sisuliselt elektribörsi Nord Pool Eesti ja naaberhinnapiirkondade börsihindade vahe igal tunnil. Elektribörs kogub oma kauplemiss mehhanismi kaudu nimetatud hinnavahe ja kannab selle üle vastavatele põhivõrguettevõtjatele.

2. Pikaajalise ülekandevõimsuse oksjonitel ehk Limiteeritud-PTR (Physical Transmission Right) oksjonitel pakub Elering koostöös Läti süsteemihalduriga Augstsprieguma tikls AS oksjonil ülekandevõimsust ostnud turuosalisele samas mahus õiguse järgmise-päeva turu tunnioksjoni tulule. Elering maksab turuosalisele edasi elektribörsilt saadud tunnioksjoni tulu proportsionaalselt turuosalise poolt omandatud Limiteeritud-PTR mahuga.

Järgmise päeva turu ja PTR oksjonitelt laekunud tulude netosumma kajastamisel võetakse arvesse EL määruse 714/2009 artikkel 16 nõudeid, mille kohaselt tuleb ülekoormustulu kasutada eelkõige uute riikidevaheliste ühendusvõimsuste ehitamiseks ja jaotatud ülekandevõimsuse tegeliku kättesaadavuse tagamiseks; kui nendel eesmärkidel ei ole võimalik saadud tulu kasutada, võetakse tulu arvesse võrguteenuse tariifi vähendamisel.

Kui saadud tulu kasutatakse uute ühendusvõimsuste ehitamiseks, kajastatakse seda analoogselt sihtfinantseerimisega algselt bilansis edasilükkunud tuluna, mis hiljem amortiseeritakse tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul. Kui saadud tulu kasutatakse tariifide vähendamiseks, kajastatakse tulu ülekoormuse tekkimise perioodis, ehk perioodis, mil ettevõtte tekkis nõudeõigus järgmise päeva turu ja PTR oksjonitel tekkiva netotulu osas. Alates 1.07.2014 kasutab Elering saadud tulu ainult uute ühendusvõimsuste ehitamiseks. Vt lisa 3.

Liitumistasude kajastamine

Elektrivõrguga liitumisel peavad kliendid tasuma liitumistasu, mille määramise aluseks on võrguga liitumiseks ehitatavale infrastruktuurile tehtavad tegelikud kulutused. Tulu liitumistasudest kajastatakse tulevaste perioodide tuluna ja kajastatakse ühtlaselt tuluna kliendisuhete hinnangulise kestvuse jooksul. Liitumistasusid amortiseeritakse 25 aastase perioodi jooksul. Tulevaste perioodide tulud liitumistasudest kajastatakse finantsseisundiaruandes pikaajalise kohustusena.

Intressitulu

kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimine võetakse arvele selle õiglases väärtuses, kui eksisteerib piisav kindlus, et Elering vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ning sihtfinantseerimine leiab aset. Kulude kompenseerimiseks ette nähtud sihtfinantseerimise tulu kajastatakse vastavate kulude kajastamise perioodil.

Varade sihtfinantseerimist kajastatakse brutomeetodil, mille kohaselt võetakse saadud sihtfinantseerimise summa finantsseisundi aruandes arvele kohustusena kui edasilükkunud tulu sihtfinantseerimisest. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustus tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Elektri põhivõrguettevõtjatevaheline piiriüleste transiidivoogude hüvitamise mehhanism

Põhivõrguettevõtjate vaheline hüvitamise mehhanism (ITC) on EL määruse nr 838/2010 kohaselt ette nähtud piiriüleste energiavoogude kompenseerimiseks, milles osalevad üle 30 Euroopa riigi põhivõrguettevõtjad. Mehhanism töötab põhimõttel, et riigi põhivõrguettevõtja hüvitab ITC fondi kaudu teistele põhivõrguettevõtjatele piiriüleste energiavoogudest põhjustatud lisakulud juhul, kui vastav riik on aruandeperioodil eksportinud või importinud elektrit ning saab fondist hüvitist, kui riiki on läbinud teiste riikide turuosaliste põhjustatud transiidivood. Vastavat arvestust peetakse selleks volitatud administraatorite poolt Šveitsis, kes esitavad andmed mehhanismi liikmetele igakuiselt maksmisele kuuluvate netosummadena. Nimetatud netosummad kajastab Elering koondkasumiaruandes vastavalt sellele kas tegu on netotuluga või netokuluga „Müügitud“ lisas muude võrguteenuste hulgas või „Kaubad, toore, materjal ja teenused“ lisas muude kulude koosseisus.

Toetused elektritootjatele

Vastavalt seadusele peab Elering osalema seaduses sätestatud tingimustele vastavate elektritootjate (eelkõige taastuvaid energiaallikaid kasutavate elektrijaamade) toetamise skeemis. Elering kogub toetusi tarbijatelt ning jaotusvõrguettevõtjatelt ja maksab need tingimustele vastavatele elektritootjatele välja.

Vastavalt regulatsioonile koostab Elering hinnangu toetuste suuruse kohta järgmise kalendriaasta jooksul, lähtudes hinnangutest, millised on nende tootjate poolt toodetava elektri hulk ning milline on lõpptarbijatele osutatavate võrguteenuste maht Eestis. Elering kasutab seda hinnangut, et määrata järgmise kalendriaasta toetuse summa tarbitava võrguteenuse ühe kWh (kilovatt-tunni) kohta, võttes arvesse ka erinevused prognoositud ja tegelike makstud toetuste summade vahel eelmisel perioodil (novembrist oktoobrini), ülelaekunud summalt teenitud intressi või alalaekunud summalt tasutud intressi ning toetuste haldamiseks tehtavaid põhjendatud kulutusi.

Erinevatel põhjustel erineb klientidelt saadud taastuenergia tasu alati väljamakstud toetuste summast. Väljamakstavast summast rohkem või vähem kogutud tasude summad kajastatakse bilansis kas real „Võlad tarnijatele ja muud võlad“ (ülejäägi korral) või real „Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded“ (puudujäägi korral). Need saldod võetakse arvesse järgmise perioodi tasumäära arvestamisel, nagu eelpool kirjeldatud. Toetuste kogumine ja maksmine ei mõjuta oluliselt Eleringi koondkasumit. Vaata ka lisa 8 ja 13.

Toetused biogaasi tootjatele

Vastavalt seadusele peab Elering osalema seaduses sätestatud tingimustele vastavate biogaasi tootjate toetamise skeemis. Biogaasitoetused kompenseerib Elering AS-ile majandus- ja kommunikatsiooniministeerium. Elering AS, kui süsteemihaldur, organiseerib biogaasi tootjatega lepingute sõlmimist, toetuste kasutamise järelevalvet ja toetuste väljamaksmist.

Lepingu elluviimiseks vajalike tegevuste rahastamine toimub ettemaksena Elering AS poolt esitatud kvartaalsete kulude prognoosi alusel. Erinevatel põhjustel erineb biogaasi tootjatelt saadud tegelike kulude summad kulude prognoosist. Saadud ettemakse summast rohkem või vähem väljamakstavad toetuse summad kajastatakse bilansis kas real „Võlad tarnijatele ja muud võlad“ (ülejäägi korral) või real „Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded“ (puudujäägi korral). Toetuste kogumine ja maksmine ei mõjuta oluliselt Eleringi koondkasumit. Vaata ka lisa 8 ja 13.

Hüvitised töötajatele

Töötajate lühiajalised hüvitised hõlmavad palka ja sotsiaalmakse, töölepingu ajutise peatumisega seotud hüvitisi (puhkusetasud või muud seesugused tasud). Need hüvitised kajastatakse kasumiaruandes sellel aastal, mil Eleringi töötajad osutasid nendega seotud teenuseid. Bilansipäevaks tasumata summad kajastatakse kohustusena.

Kui aruandeperioodi jooksul on töötaja osutanud teenuseid, mille vastutasuks on põhjust eeldada hüvitise maksmist, moodustab Elering prognoositava hüvitiste summa ulatuses kohustuse (viitvõla), millest arvatakse maha kõik juba tasutud summad.

Maksustamine

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis Eleringi aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtu-kuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt.

Dividendidena jaotatud kasumi maksumääraks on 20/80. Alates 2019. aastast on võimalik dividendide väljamaksetele rakendada maksumäära 14/86. Seda soodsamat maksumäära saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga. Kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendimakse arvestamisel on 2018.a. esimene arvesse võetav aasta.

Dividendide väljamaksmisega kaasnevat tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõttel erinevusi vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega -kohustusi. Bilansis ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisas 15.

Maksumäärad

Aastal 2017 kehtisid järgmised maksumäärad:

<i>Maks</i>	<i>Maksumäär</i>
Sotsiaalmaks	33% töötajatele tehtud väljamaksetelt ja erisoodustustelt
Töötuskindlustusmaks	0,8% töötajatele tehtud väljamaksetelt
Erisoodustuste tulumaks	20/80 töötajatele tehtud erisoodustustelt
Maamaks	0,5-2,5% maa maksustatavalt väärtuselt aastas
Aktsiisimaks elektrilt	4,47 eurot/MWh elektrienergia kohta
Aktsiisimaks gaasilt	40,52 eurot/tuhat m ³
Ettevõtja tulumaks ettevõtlusega mitteseotud kuludelt	20/80 ettevõtlusega mitteseotud kuludelt

Lisa 3

ARVESTUSPÕHIMÕTETE KASUTAMISEL RAKENDATUD OLULISED RAAMATUPIDAMISLIKUD HINNANGUD JA EELDUSED

Elering kasutab hinnanguid ja eeldusi, mis mõjutavad raamatupidamise aastaaruandes kajastatud summasid ning varade ja kohustuste bilansilist maksumust järgmisel majandusaastal. Hinnanguid ja eeldusi vaadatakse pidevalt üle ja need põhinevad juhtkonna kogemusel ja muudel teguritel, kaasa arvatud eeldatavatel tulevastel sündmustel, mida peetakse mõistlikuks antud olukorras. Lisaks hinnangutele kasutab juhtkond eeldusi ka arvestuspõhimõtete rakendamise protsessis. Eeldused, millel on kõige olulisem mõju raamatupidamise aastaaruandes kajastatud summadele, ja hinnangud, mis võivad põhjustada olulisi korrigeerimisi varade ja kohustuste bilansilises maksumuses järgmisel majandusaastal, hõlmavad:

Materiaalse põhivara kasulikud eluead

Materiaalsete põhivara (lisa 10) objektide hinnangulised kasulikud eluead põhinevad juhtkonna hinnangutel vara kasutamise perioodi kohta. Majanduslike eluigade hinnang põhineb ajaloolisel kogemusel ning võtab arvesse kasutatavust äritegevuses ja varade füüsilist seisundit. Eelnev kogemus on näidanud, et kasulikud eluead on mõnikord olnud pikemad kui esialgselt hinnatud. Sellest tulenevalt muutis juhtkond hinnangut teatavate elektri ülekandeseadmete eluigade osas senisest pikemaks alates 1.12.2017, mis vähendab 2018. aastal materiaalse põhivara kulumit aastas ligi 1 200 tuhande euro võrra. Aruandeaastal oli materiaalse vara kulum 33 711 tuhat eurot (2016: 37 327 tuhat eurot). Kui amortisatsioonimäärasid suurendatakse/vähendatakse 10% võrra, suureneks/väheneks amortisatsioonikulu aastas 3 371 tuhande euro (2016: 3 733 tuhat eurot) võrra.

Ülekoormustulu kajastamine

Vastavalt lisa 2 kirjeldatud arvestuspõhimõttele sõltub ülekoormustulu kajastamine sellest, kummal EL määruse 714/2009 artiklis 16 toodud eesmärgil saadud tulu tulevikus kasutatakse - kas uute ülekandevõimsuste ehitamiseks või võrgutariifide jooksvaks vähendamiseks. Alates 1. juulist 2014 kasutatakse saadud ülekoormustulu uute ühendusvõimsuste ehitamiseks. 2017. aastal tekkinud ülekoormustulu summas 5 668 tuhat eurot (2016. a 12 993 tuhat eurot) on kajastatud tulevaste perioodide tuluna (lisa 14). Alates 1. juulist 2014 kogutud summasid kasutatakse ülepiirilise ülekandevõimsuse suurendamise finantseerimiseks, näiteks Eesti ja Läti vahelise kolmanda elektri ülekandeliini ehitamiseks.

Lisa 4

UUED ARVESTUSPÕHIMÕTTED

Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused muutusid Eleringile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2017:

„Avalikustamise projekt“ – IAS 7 muudatused

(rakendub 1. jaanuaril 2017 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Muudetud standard IAS 7 nõuab finantseerimistegevusest tekkinud kohustuste alg- ja lõppsaldo vahel toimunud liikumiste avalikustamist.

Vastavalt standardi nõuetele on aastaaruandes avalikustatud informatsioon võlakohustuste alg- ja lõppsaldo vahel toimunud liikumiste kohta.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima 1. jaanuaril 2017 alanud aruandeaastal, ei olnud olulist mõju Eleringile.

Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad Eleringile kohustuslikuks alates 1.01.2018 või hilisematel perioodidel ja mida Elering ei ole rakendanud ennetähtaegselt.

IFRS 9 „Finantsinstrumendid: klassifitseerimine ja mõõtmine

(rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Uue standardi peamised reeglid on järgmised:

- Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kolmest mõõtmiskategooriast – varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, varad, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande, ja varad, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.
- Võlainstrumendi klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning sellest, kas vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid („APIM“). Kui võlainstrumenti hoitakse sissenõudmise eesmärgil ja APIM nõue on täidetud, võib instrumenti kajastada korrigeeritud soetusmaksumuses. Võlainstrumendid, mis vastavad APIM nõudele ja mida hoitakse portfellis, kus ettevõtte hoiab varasid nii sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, võib kajastada õiglasest väärtuses läbi koondkasumiaruande. Finantsvarad, mis ei sisalda APIM rahavoogusid, tuleb mõõta õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande (näiteks derivatiivid). Varjatud („embedded“) derivatiive ei eraldata enam finantsvaradest, vaid kaasatakse APIM tingimuse hindamisel.
- Omakapitaliinstrumendid tuleb alati kajastada õiglasest väärtuses. Samas võib juhtkond teha tagasivõtmatu valiku kajastada õiglasest väärtuse muutused läbi muu koondkasumiaruande, eeldusel, et instrumenti ei hoita kauplemiseesmärgil. Kui omakapitaliinstrumenti hoitakse kauplemiseesmärgil, tuleb selle õiglasest väärtuse muutused kajastada kasumiaruandes.
- Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamiseks muudatuseks on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande, peab ettevõtte enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglasest väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.
- IFRS 9 kehtestab uue mudeli väärtuse languse kahjumite kajastamiseks – oodatava krediidikahjumi mudeli. See on „kolmetasandiline“ lähenemine, mille aluseks on finantsvarade krediitkvaliteedi muutumine pärast esialgset arvelevõtmist. Praktikas tähendavad uued reeglid seda, et ettevõtetel tuleb finantsvarade, mille osas ei ole väärtuse languse tunnuseid, arvelevõtmisel kajastada koheselt kahjum, mis on võrdne 12-kuulise oodatava krediidikahjumiga (nõuded ostjatele puhul kogu nende eluea jooksul oodatava krediidikahjumiga). Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine, tuleb väärtuse langust mõõta, kasutades kogu eluea jooksul oodatavat krediidikahjumit, mitte 12 kuu jooksul oodatavat krediidikahjumit. Mudel sisaldab lihtsustusi rendi- ja ostjatele nõuete osas.
- Riskimaandamisarvestuse nõudeid muudeti, et siduda raamatupidamisarvestus paremini riskijuhtimisega. Standard pakub ettevõtetele arvestuspõhimõtte valikut rakendada kas IFRS 9 riskimaandamisarvestuse nõudeid või jätkata IAS 39 rakendamist kõikidele riskimaandamisinstrumentidele, kuna standard ei käsitlenud hetkel makro-riskimaandamisarvestust.

Elering hindab, et IFRS 9 ei avalda olulist mõju Eleringile 1.01.2018 seisuga, kuna nõuete allahindlused on olnud ajalooliselt ebaolulised ning raha ja hoiuseid hoitakse krediitiasutustes vähemalt Aa3 reitinguga; seetõttu oodatava krediidikahju mudel, sealhulgas tulevikku suunatud teabe hindamine, ei tekita olulist väärtuse langusest tulenevat kahjumit. Kõik finantsvarad (välja arvatud investeeringud Nord Pool aktsiasse) vastavad APIM nõudele ja neid hoitakse sissenõudmise eesmärgil, seega jätkatakse nende kajastamist korrigeeritud soetusmaksumuses. Nord Pool aktsiate bilansiline maksumus ei erine oluliselt nende õiglasest väärtusest; juhtkond ei ole veel kindlaks teinud, kas õiglasest väärtuse muutused kajastatakse läbi kasumiaruande või koondkasumiaruande, otsus tehakse 2018. aasta esimese kvartali jooksul.

IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega“

(rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Uue standardi põhiprintsiibi kohaselt kajastatakse müügitulu siis, kui kaup või teenus antakse kliendile üle, ning müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Koos müüdnud kaubad ja teenused, mis on eristatavad, tuleb kajastada eraldi ning lepinguhinnast antavad hinnaalandused tuleb reeglina allokeerida eraldi elementidele. Kui saadav tasu võib teatud põhjustel muutuda, kajastatakse müügituluna miinimumsumma, kui sellega ei kaasne olulist tühistamise/ tagasimaksmise riski. Klientidega lepingute saamise tagamiseks tehtud kulutused tuleb kapitaliseerida ja amortiseerida selle perioodi jooksul, mil leping tekitab tulusid.

IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega“ muudatused

(rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Muudatused ei muuda standardi põhiprintsiipe, vaid selgitavad, kuidas neid printsiipe tuleks rakendada. Muudatused selgitavad, kuidas tuvastada teostamiskohustusi (lubadust kliendile üle anda kaupa või osutada teenust) lepingus; kuidas määrata, kas ettevõtte on müügitehingu põhiosutaja (principal) (kauba või teenuse pakkuja) või agent (vastutav kauba või teenuse pakkumise korraldamise eest); ning kuidas määrata, kas müügitulu litsentsi andmise eest tuleb kajastada konkreetsel ajahetkel või perioodi jooksul. Neile selgitustele lisaks sisalduvad muudatused kaks täiendavat lihtsustust eesmärgiga vähendada ettevõtte kulusid ja keerukust standardi esmakordsel rakendamisel.

Elering hindab muudatuste mõju müügitulu eri liikidele ebaoluliseks. Juhtkond on jõudnud järeldusele, et liitumistasud ei kujuta endast võrguteenuse osutamiseks eraldi teostamiskohustusi; seetõttu jätkab Elering liitumistasude tulude edasilükkamist. Samuti on juhtkond hinnanud, et järeldused selle kohta, kas Elering tegutseb agendina või põhiosutajana, ei muutu uue müügitulu standardi kohaselt.

IFRS 16 „Rendilepingud“

(rakendub 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Uus standard sätestab rendilepingute arvele võtmise, mõõtmise, esituse ja avalikustamise põhimõtted. Kõikide rendilepingute tulemusena saab rendilevõtja õiguse kasutada vara alates rendilepingu algusest ning – juhul, kui rendimakseid tehakse üle perioodi – ka finantseeringu. Sellest tulenevalt elimineerib IFRS 16 rendilepingute klassifitseerimise kasutus- ja kapitalirentideks nagu seda tegi IAS 17 ning selle asemel kehtestab ühe arvestusmudeli rendilevõtjate jaoks. Rendilevõtjad peavad (a) arvele võtma varad ja kohustused kõikide üle 12-kuuliste rendilepingute osas, v.a juhul, kui renditav vara on väikese väärtusega; ning (b) kajastama kasumiaruandes kulumit renditavadelt varadelt ja intressikulu rendikohustustelt. IFRS 16 põhimõtted rendileandjate jaoks jäävad sisuliselt samaks IAS 17 põhimõtetega, ehk et rendileandja jagab jätkuvalt oma rendilepingud kasutus- ja kapitalirentideks ning kajastab neid rendiliike erinevalt.

Elering hindab muudatuste mõju ebaoluliseks, kuna rendimaksud ei ole olulised (vt lisa 22). Elering hindab, kas teatud lepingud, mida praegu rendilepingute kohaselt ei arvestata, kuuluvad uue standardi kohaldamisalasse ja kui on, siis kas kohaldada üleminekuvabadust selliste lepingute ümberhindamise suhtes.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Eleringile.

Lisa 5

FINANTSRISKIDE JUHTIMINE

Eleringis teostatakse riskijuhtimise funktsiooni vastavalt rahvusvaheliselt tunnustatud *Enterprise Risk Management Model*'i metoodikale, mis on välja töötatud Treadway komisjoni toetatavate organisatsioonide komitee (COSO) poolt. Eleringi riske hinnatakse neljas kategoorias: strateegia-, tegevus-, finants-, ja väliste riskide suhtes. Finantsriskid hõlmavad tururiski (sh elektri ja gaasi hinna risk, valuutarisk, intressimäär risk), krediidiriski ja likviidsusriski. Finantsriskide juhtimise funktsiooni peamised eesmärgid on kehtestada riskidele avatud positsioonide piirmäärad ja seejärel tagada, et avatus riskidele jääb nende piirmäärade raamesse. Riskijuhtimist jälgitakse juhatuse tasemel ning tulemustest kantakse ette auditikomiteele. Eleringi finantsriske juhitakse Eleringi finantsosakonnas.

Alljärgnevas tabelis on toodud Eleringi finantsvarade ja finantskohustuste klassid vastavalt IAS 39 mõõtmiskategooriatele:

Finantsvarad

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2017	31.12.2016
Raha ja raha ekvivalendid (lisa 7)	81 997	52 997
Määratud kasutusega deposiidid (lisa 7)	0	21 778
Lühiajalised deposiidid (lisa 7)	40 000	0
Pikaajalised deposiidid (lisa 7)	0	40 000
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded (lisa 8)	27 521	26 438
Müügijootel finantsvarad (lisa 2)	1 946	1 946
Finantsvarad kokku	151 463	143 160

Finantskohustused

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2017	31.12.2016
Võlad tarnijatele ja muud võlad (lisa 13)	32 378	24 127
Võlakohustused (lisa 12)	362 263	367 389
Finantskohustused kokku	394 641	391 516

Krediidirisk

Elering on avatud krediidiriskile, mis seisneb selles, et finantsinstrumendi üks pool võib põhjustada finantskahju teisele poolele oma kohustuse täitmatajätmise tõttu. Avatus krediidiriskile tuleneb Eleringi müügitegevusest krediitingimustel ja vastaspooltega tehtavatest muudest tehingutest, mille tulemusena Elering kajastab finantsvarasid. Eleringi riskijuhtimise põhimõtete kohaselt on Eleringi lühiajaliselt vabu rahalisi vahendeid lubatud paigutada järgmistesse finantsinstrumentidesse: kriteeriumitele vastavate krediidasutuste üleöö deposiidid ja tähtajalised deposiidid. Lühiajaliselt vabade rahaliste vahendite paigutamisel juhindutakse järgmistest printsiipidest: likviidsuse tagamine, kapitali säilitamine, intressitulu teenimine.

Krediidiriskile avatud finantsvarad olid bilansipäevadel järgmised:

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>31.12.2017</i>	<i>31.12.2016</i>
Raha ja raha ekvivalendid (lisa 7)	81 997	52 997
Määratud kasutusega deposiidid (lisa 7)	0	21 778
Lühiajalised deposiidid (lisa 7)	40 000	0
Pikaajalised deposiidid (lisa 7)	0	40 000
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded (lisa 8)	27 521	26 438
Finantsseisundi aruandes kajastatud varade avatus krediidiriskile kokku	149 517	141 214

Elering struktureerib enda poolt võetavat krediidiriski taset, kehtestades tehingupartneritele või tehingupartnerite rühmadele aktsepteeritavad riskipiirangud või abinõud krediidiriski maandamiseks. Elering on kehtestanud kriteeriumid krediidasutustele finantsvarade hoidmiseks. Nimetatud kriteeriumid sätestavad maksimaalsed lubatavad limiidid sõltuvana krediidasutuse krediireitingust, kapitali adekvaatsusest ning omakapitalist. Krediidiriski taseme piirangud kinnitatakse regulaarselt juhtkonna poolt. Selliseid riske jälgitakse jooksvalt ning aruanne esitatakse juhatusele üks kord aastas.

Eleringi raamatupidamistalitus koostab laekumata nõuete aruande igapäevaselt ning esitab selle Eleringi finantsjuhile. On kehtestatud tingimused, mille korral antakse võla sissenõudmine üle inkassofirmale. Informatsioon krediidiriski kohta on avalikustatud lisa 8.

Krediidiriski kontsentratsioon

Elering on avatud krediidiriski kontsentratsioonile. Juhtkond jälgib ja avalikustab krediidiriski kontsentratsiooni aruannete põhjal, kus on loetletud riskid seoses vastaspoolega, mille puhul nõuete saldode kogusumma ületab 5% Eleringi omakapitalist. Seisuga 31.12.2017 oli Eleringil üks vastaspool, (31.12.2016: üks vastaspool), mille puhul nõuete saldode kogusumma oli 18 487 tuhat eurot (31.12.2016: 18 942 tuhat eurot) ehk 67% ostjate laekumata arvetest (31.12.2016: 79%). Nii 2017 kui ka 2016 oli kõige suurema nõuete summaga vastaspooleks 100% riigile kuuluva grupi tütarfirma, mis on loomuliku monopolina tegutsev elektri jaotusvõrguettevõtja. Seega ei pea juhatusele krediidiriski kontsentratsioonist tulenevaid riske kuigi olulisteks.

Raha on paigutatud viide pankka. Informatsioon pankade krediireitingute kohta on toodud lisa 7

Tururisk

Elering on avatud tururiskile. Tururisk tuleneb peamiselt elektri hinna muutusest, avatud positsioonidest välisvaluutades ning intressikandvates varades ja kohustustes. Juhtkond kehtestab aktsepteeritavate avatud positsioonide piirmäärad, mida jälgitakse igapäevaselt. Selle meetodi kasutamine ei välista aga täielikult kahjumeid, vaid ainult piirab nende maksimumset ulatust.

Sensitiivsus allpool loetletud tururiskide suhtes põhineb ühe teguri muutusel, eeldades, et kõik ülejäänud tegurid jäävad konstantseks. Praktikas on see ebatõenäoline ja muutused mõnedes tegurites võivad olla omavahel seotud, näiteks intressimäära muutused ja valuutakursside muutused.

Elektri hinnarisk

Elering ostab elektrit võrgukadude kompenseerimiseks peamiselt elektribörsilt. Võrgutasude arvutamisel kasutatakse eelmise perioodi keskmist elektri börsihinda. Olukorras, kus börsihind erineb tariifide arvutamisel kasutatust, ei kompenseerita vahet järgmisel tariifiperioodil. Eleringi hinnangul ei ole risk võimaliku kahju tekitamiseks suur ja seetõttu ei ole selle riski maandamiseks kasutatud finantsinstrumente.

Gaasi hinnarisk

Elering ostab gaasi võrgukadude kompenseerimiseks. Olukorras, kus võrgutariifide arvutamisel eeldatud gaasi hind erineb tegelikust hinnast, ei kompenseerita vahet järgmisel tariifiperioodil. Tulemuseks on olukord, kus gaasi hinna muutudes võib Elering saada kas kasu või kahju gaasi ostul lühiajalises perspektiivis. Eleringi hinnangul ei ole risk võimaliku kahju tekitamiseks suur ja seetõttu ei ole selle riski maandamiseks kasutatud finantsinstrumente.

Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglase väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus vahetuskursi muutuste tõttu. Kuna enamiku Eleringi tehingute ja saldode alusvaluutaks on euro, ei ole Elering avatud olulisele valuutariskile. Eleringis on seatud eraldi piirmäärad avatud valuutapositionidele sõltuvalt valuutast ning kestvusest. Tehingud muudes valuutades on ebaolulise suurusega: seisuga 31.12.2017 kui ka 31.12.2016 ei olnud Eleringil finantsinstrumente muudes valuutades.

Intressimäära risk

Muutuva intressimääraga finantsinstrumendid tekitavad Eleringile rahavoogude intressimäära riski, st riski, et turuintressimäärade suurenedes kasvavad Eleringi intressikulud. Lühiajaliste deposiitide puhul mõjutab turuintressimäärade muutus Eleringi intressitulu vabade vahendite investeerimist uutesse deposiitidesse. Elering on seadnud minimaalseks fikseeritud intressiga võlakohustuste piirmääraks 50% kõigist võlakohustustest. Elering on teataval määral kaitstud intressimäärade muutuse vastu tänu sellele, et vastavalt regulatsioonile arvestatakse tariifide arvutamisel viimase viie aasta turu keskmist intressimäära. Kuna Elering ei kajasta intressikandvaid finantsinstrumente õiglasel väärtusel, ei mõjuta turuintressimäärade muutus olemasolevate varade ega kohustuste bilansilist väärtust ega nendest tulenevat intressitulu ega -kulu.

Seisuga 31. detsember 2017 moodustasid 62% (31.12.2016: 62%) Eleringi võlakohustustest korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud fikseeritud intressimääraga võlakirjad ja 38% (31.12.2016: 38%) korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud muutuva intressimääraga pikaajalised pangalaenud. Võlakirjad emiteeriti 12.07.2011 seitsmeaastase tähtajaga nominaalväärtuses 225 miljonit eurot. Võlakirjade kupong on fikseeritud 4,625% p.a ning intressimaksed toimuvad üks kord aastas. Pangalaenude ujuv intress põhineb 6 kuu Euriboril ning see fikseeritakse kaks korda aastas.

Seisuga 31.12.2017 moodustasid muutuva intressiga pangalaenud 137 577 eurot (31.12.2016: 143 274 tuhat eurot).

Kui seisuga 31.12.2017 oleks Eleringi võlakohustuste, mis on avatud rahavoogude intressimäära riskile, intressimäärad olnud 50 baaspunkti (2016: 50 baaspunkti) võrra kõrgemad, ja kõik teised muutujad oleksid jäänud konstantseks, oleks majandusaasta kasum olnud 688 tuhande euro (2016: 716 tuhande euro) võrra väiksem.

Eleringi intressikandvateks finantsvaradeks on üleöödeposiidid ja tähtajalised deposiidid. Üleöödeposiitidel fikseeritakse intress iga päev, tähtajalistel deposiitidel fikseeritakse intress kogu deposiidi perioodiks. Seetõttu ei ole Elering avatud finantsvaradest tuleneva intressimäära muutuse riskile.

Eleringil ei olnud muid intressimäära muutusele avatud riskiga finantsinstrumente.

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et Eleringil võib tekkida raskusi finantskohustuste täitmisel. Eleringil on igapäevane vajadus vabade rahaliste vahendite järele. Eleringi eesmärk on saavutada stabiilne finantseerimisbaas, mis koosneb peamiselt kohustustest pankade ees ja võlakirjadest. Likviidsusrisiki juhib Eleringi finantsosakond, jälgides likviidsuspositsiooni ning teostades regulaarseid likviidsuse stressiteste erinevate stsenaariumite korral, mis hõlmavad nii tavapäraseid kui ka keerulisemaid turutingimusi.

Järgnevas tabelis esitatakse kohustused seisuga 31.12.2017 ja 31.12.2016 nende lepinguliste tähtaegade järgi. Likviidsustabelis avaldatud summad on lepingulised diskonteerimata rahavood. Järgnevate perioodide laenude rahavoogude arvestuse aluseks on kasutatud bilansipäeva seisuga kehtivaid laenuintressimäärasid.

Finantskohustuste likviidsusanalüüs seisuga 31.12.2017 on alljärgnev:

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>Nõudmiseni ja kuni 1 kuu</i>	<i>1 kuni 12 kuud</i>	<i>12 kuud kuni 5 aastat</i>	<i>Üle 5 aasta</i>	<i>Kokku</i>
Kohustused*					
Võlad tarnijatele ja muud võlad (lisa 13)	18 373	7 756	0	0	26 129
Võlakohustused (lisa 12)	0	243 892	43 021	88 229	375 141
Tulevased maksed kokku	18 373	251 648	43 021	88 229	401 270

* Koos intressidega

Eleringil on Londoni Börsil noteeritud Eurovõlakirjad nimiväärtuses 225 000 tuhat eurot, mille lunastamistähtaeg on 12.07.2018. Võlakirjade tähtaja tõttu on Eleringi käibekapital negatiivne. Negatiivne käibekapital ei põhjusta juhtkonna hinnangul finantsraskusi, kuna Elering kavatab nimetatud võlakirjad refinantseerida uute Eurovõlakirjadega 2018 kevadel. Selleks, et vähendada võlakirjade refinantseerimisrisiki võimalike ebasoodsate tingimuste vastu kapitaliturgudel, sõlmis Elering detsembris 2017 kaks laenulepingut kogumahus 200 000 tuhat eurot ning kehtivusega kuni jaanuar 2019. Lepingute kohaselt on Eleringil õigus võtta laenud välja juhul, kui võlakirjade refinantseerimine mingil põhjusel ei osutu võimalikuks või otstarbekaks kavandatud ajal. Täpsemalt vt laenu-tingimusi lisa 12. 31.12.2017 seisuga ei ole neid laene välja võetud. Finantskohustuste likviidsusanalüüs seisuga 31.12.2016 on alljärgnev:

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>Nõudmiseni ja kuni 1 kuu</i>	<i>1 kuni 12 kuud</i>	<i>12 kuud kuni 5 aastat</i>	<i>Üle 5 aasta</i>	<i>Kokku</i>
Kohustused*					
Võlad tarnijatele ja muud võlad (lisa 13)	15 869	3 157	0	0	19 026
Võlakohustused (lisa 12)	0	16 754	276 896	99 906	393 569
Tulevased maksed kokku	15 869	19 921	276 896	99 909	412 595

* Koos intressidega

Elering hoiab raha likviidsetel pangadeposiitidel ja hoiustel. Seisuga 31.12.2017 oli Eleringil raha ja raha ekvivalente mahus 81 997 tuhat eurot (31.12.2016 seisuga 52 997 tuhat eurot) ja lühiajalised deposiidid 40 000 tuhat eurot (31.12.2016 oli määratud kasutusega deposiite 21 778 tuhat eurot ning pikaajalisi deposiite 40 000 eurot). Lisainformatsioon on toodud lisa 7.

Kapitali juhtimine

Eleringi peamiseks eesmärgiks kapitaliriski juhtimisel on tagada Eleringi jätkusuutlikkus, et kindlustada tulu aktsionäridele ja tagada kindlustunne kreditoritele ning säilitada seejuures optimaalne kapitali struktuur, vähendamaks kapitali hinda. Selleks, et säilitada või parandada kapitali struktuuri, on Eleringil võimalik reguleerida aktsionäridele makstavaid dividende, tagastada aktsionäridele osa sissemakstud aktsiakapitalist, emiteerida uusi aktsiaid või võlakirju ning võtta uusi laene.

Vastavalt majandusharus levinud praktikale kasutab Elering kapitali struktuuri jälgimiseks omakapitali ja varade suhet, mis saadakse jagades omakapitali kogusumma varade kogusummaga bilansipäeva seisuga. Eleringi eesmärgiks on säilitada omakapitali ja varade suhe vahemikus 35% - 45%. Omakapitali osakaal koguvaradest on toodud järgnevas tabelis:

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>31.12.2017</i>	<i>31.12.2016</i>
Omakapital	346 190	349 072
Varad kokku	909 643	903 722
Omakapitali ja varade suhe	38%	39%

Finantsinstrumentide õiglane väärtus

Õiglane väärtus on summa, mille eest võib finantsinstrumenti vahetada huvitatud osapoolte vahelises jooksvas tehingus, mis ei ole sündmüük või likvideerimine ning mida väljendab kõige paremini aktiivne noteeritud turuhind.

Alljärgnevalt on toodud õiglasest väärtusest kajastatavate finantsinstrumentide analüüs väärtuse hindamise meetodi järgi. Erinevaid tasemeid defineeritakse sõltuvalt hindamisel kasutatavatest sisenditest järgmiselt:

Tase 1

identsete varade või kohustuste (korrigeerimata) noteeritud hinnad aktiivsetel turgudel.

Tase 2

muud sisendid kui 1. tasemele liigitatavad noteeritud hinnad, mis on vara või kohustuse puhul kas otseselt või kaudselt jälgitavad.

Tase 3

vara või kohustuse puhul mittejälgitavad sisendid.

Finantsinstrumentide hinnangulised õiglasest väärtused on määratud kindlaks Eleringi poolt, kasutades kättesaadavat turuinformatsiooni selle olemasolu korral ja asjakohaseid hindamis- ja metoloogiasid. Lisaks kasutatakse hinnanguid turuandmete tõlgendamiseks, et määrata kindlaks õiglane väärtus.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarad

Ostjate vastu nõuete ja muude finantsnõuete bilansilised maksumused on ligilähedased nende õiglastele väärtustele (tase 3).

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud kohustused

Tarnijatele võlgnevuste ja muude võlgade bilansilised maksumused on ligilähedased nende õiglastele väärtustele (tase 3).

Võlakirjade hinnanguline õiglane väärtus määratakse kindlaks, kasutades börsil noteeritud võlakirjade turuhinda (tase 1). Muutuva intressimääraga pikaajaliste laenukohustuste (tase 3) õiglane väärtus määratakse kindlaks, kasutades hindamistehnikaid, mis põhinevad eeldataval rahavoogudel, mis on diskonteeritud sarnase krediidiriski (0.31%) ja järelejäänud lunastustähtajaga instrumentide turuintressimääradega.

Võlakohustuseks seisuga 31.12.2017 olid võlakirjad, mille turuväärtus oli 230 437 tuhat eurot (nominaal 225 000 tuhat eurot) ja pangalaenu, mille turuväärtus oli 137 577 tuhat eurot (laenujääk nominaalis 137 577 tuhat eurot). Võlakohustuseks seisuga 31.12.2016 olid võlakirjad, mille turuväärtus oli 241 290 tuhat eurot (nominaal 225 000 tuhat eurot) ja pangalaenu, mille turuväärtus oli 143 429 tuhat eurot (laenujääk nominaalis 143 429 tuhat eurot).

SEGMENTIARUANDLUS

Eleringi juhatus on kõrgeim äritegevust puudutavate otsuste langetaja. Majandusaasta jook-sul on Eleringi juhatuse poolt juhtimisotsuste tegemiseks ning majandustulemuste hindami-seks kasutatav sisemine aruandlus muutunud tootepõhiseks aruandluseks. See on muutunud võrreldes 2016. aastaga, mil juhatus kontrollis elektri ja gaasi segmente. Alates 2017. aastast on Elering määranud põhitooted ja -teenused, mis toodavad tulusid ja kasumit, ning on üles ehitanud metoodika, mille alusel jaotatakse tulud ja kulud ning varad toodetele.

Eleringis on eristatud kolm toodet ja teenust, mida esitatakse eraldi avalikustatavate segmentidena, ja mitmed väiksemad tooted ja teenused, mis on esitatud koos kui „Muud segmentid“:

1. reguleeritud elektrivõrguteenus, mis seisneb regulaatori (Konkurentsiamet) poolt eelnevalt kooskõlastatud tariifidega elektri võrguteenuse osutamises;
2. reguleeritud gaasivõrguteenus, mis seisneb regulaatori (Konkurentsiamet) poolt eelnevalt kooskõlastatud tariifidega gaasi võrguteenuse osutamises;
3. bilansiteenus (kuigi juhatus saab eraldi elektri- ja gaasibilansi teenuste aruannet, on need kaks koondatud ühte avalikustatavasse segmenti, kuna neil on ühised äriprotsessid ning sarnased omadused, kliendid ja sarnane regulatiivne keskkond);
4. muud segmentid.

Muud segmentid sisaldavad mitmeid väiksemaid tooteid ja teenuseid (nt liitumistasud, välisabi, ülekoormusetulu, renditulu jm), mille osakaal üksikult nii Eleringi müügitulust kui ka EBITDA-st on ebaoluline ja mida ei võeta Konkurentsiameti poolt võrguteenuse tariifide ja bilansiteenuse hinnametoodika kujundamisse arvesse. Ükski nendest toodetest ja teenustest ei ületa kvantitatiivseid kriteeriume, mille puhul oleks nõutav nende kohta eraldi informat-siooni avalikustamine.

Võrdlusandmed on korrigeeritud.

Juhatusesele esitatakse segmentiaruanded samade raamatupidamispõhimõtete alusel ning vormis, mida on kasutatud käesolevas raamatupidamise aastaaruandes. Tulumaksukulu on kajastatud ainult reguleeritud elektrivõrguteenuste segmentis.

Juhatus hindab segmentide majandustegevust peamiselt müügitulu, EBITDA (puhaskasum, millele on liidetud tulumaks, netofinantskulu ja põhivara kulum) ning puhaskasumi alusel.

Elering on registreeritud Eesti Vabariigis ja selle põhivara asub samuti Eestis. Eleringil oli aruandeperioodil üks klient, kellega tehingutelt teenitav tulu on rohkem kui 10% Eleringi tulust. Suurima kliendi tulu on seotud elektri ülekande segmentiga ja moodustab aruande-perioodil 80 254 tuhat eurot (2016: 81 180 tuhat eurot).

Müügitulu klientide asukoha põhiselt on ära toodud allpool.

Segmendiaruanne, 2017

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>Reguleeritud elektri võrguteenus</i>	<i>Reguleeritud gaasi võrguteenus</i>	<i>Bilansiteenus</i>	<i>Muud</i>	<i>Tehingud segmentide vahel</i>	<i>Kokku</i>
Müügitulu kolmandatelt osapooltelt	88 701	8 739	27 226	5 682	0	130 349
Tehingud segmentide vahel	0	34	0	0	-34	0
Müügitulu kokku	88 701	8 773	27 226	5 682	-34	130 349
Muud äritulud	0	0	0	1 586	0	1 586
Tulud kokku	88 701	8 773	27 226	7 268	-34	131 935
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-20 812	-1 796	-25 593	-1 739	34	-49 905
Mitmesugused tegevuskulud ja tööjõukulud	-8 861	-3 412	-841	-1 309	0	-14 424
EBITDA	59 028	3 566	792	4 220	0	67 606
Kulum ja amortisatsioon (lisa 10, 11)	-28 194	-3 446	-29	-2 817	0	-34 486
Neto finantstulud (-kulud) (lisa 21)	-10 206	-759	-2	-36	0	-11 003
Tulumaks (lisa 15)	-5 000	0	0	0	0	-5 000
Puhaskasum	15 628	-639	761	1 367	0	17 118
Vara kokku	718 182	63 082	4 726	123 653	0	909 643
Kohustused kokku	345 103	29 255	3 074	186 022	0	563 454
Lisandumised materiaalsesse põhivarasse (lisa 10)	16 519	6 154	0	6 137	0	28 809
Lisandumised immateriaalsesse põhivarasse (lisa 11)	2 480	440	79	378	0	3 376

Segmendiaruanne, 2016

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>Reguleeritud elektri võrguteenus</i>	<i>Reguleeritud gaasi võrguteenus</i>	<i>Bilansiteenus</i>	<i>Muud</i>	<i>Tehingud segmentide vahel</i>	<i>Kokku</i>
Müügitulu kolmandatelt osapooltelt	95 296	8 628	23 381	6 708	0	134 012
Tehingud segmentide vahel	0	70	0	0	-70	0
Müügitulu kokku	95 296	8 698	23 381	6 708	-70	134 012
Muud äritulud	0	0	0	1 879	0	1 879
Tulud kokku	95 296	8 698	23 381	8 586	-70	135 891
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-21 425	-932	-22 482	-1 892	70	-46 661
Mitmesugused tegevuskulud ja tööjõukulud	-7 682	-3 374	-864	-1 342	0	-13 262

EBITDA	66 189	4 393	35	5 351	0	75 968
Kulum ja amortisatsioon (lisa 10, 11)	-31 576	-3 530	-143	-2 879	0	-38 128
Neto finantstulud (-kulud) (lisa 21)	-10 466	-847	-2	-62	0	-11 377
Tulumaks (lisa 15)	-7 750	0	0	0	0	-7 750
Puhaskasum	16 397	15	-110	2 410	0	18 713
Vara kokku	723 757	58 166	2 082	119 717	0	903 722
Kohustused kokku	349 918	28 340	1 992	174 399	0	554 649
Lisandumised materiaalsesse põhivarasse (lisa 10)	19 453	1 655	0	3 593	0	24 701
Lisandumised immateriaalsesse põhivarasse (lisa 11)	1 521	231	73	224	0	2 049

Müügitulu klientide asukoha järgi, 2017

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>Reguleeritud elektri võrguteenus</i>	<i>Reguleeritud gaasi võrguteenus</i>	<i>Bilansiteenus</i>	<i>Muud</i>	<i>Kokku</i>
Eesti	87 879	8 320	13 442	3 261	112 903
Norra	0	0	0	0	0
Läti	0	0	2 660	15	2 675
Soome	0	0	1 292	2 033	3 325
Leedu	0	0	9 832	332	10 164
Venemaa	0	419	0	41	460
Muud	822	0	0	0	822
Müügitulu kokku	88 701	8 739	27 226	5 682	130 349

Müügitulu klientide asukoha järgi, 2016

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>Reguleeritud elektri võrguteenus</i>	<i>Reguleeritud gaasi võrguteenus</i>	<i>Bilansiteenus</i>	<i>Muud</i>	<i>Kokku</i>
Eesti	89 111	8 628	8 659	3 246	109 644
Norra	168	0	0	0	168
Läti	0	0	2 907	64	2 971
Soome	222	0	1 625	2 051	3 898
Leedu	113	0	10 190	679	10 982
Venemaa	0	0	0	668	668
Muud	5 682	0	0	0	5 682
Müügitulu kokku	95 296	8 628	23 381	6 708	134 012

Lisa 7

HOIUSED JA DEPOSIIDID PANKADES

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>31.12.2017</i>	<i>31.12.2016</i>
Raha ja raha ekvivalendid	81 997	52 997
Määratud kasutusega deposiidid*	0	21 778
Lühiajalised deposiidid	40 000	0
Pikaajalised deposiidid**	0	40 000

* Euroopa Liidu poolt Eleringile eraldatud finantsabi piiriüleste gaasiühenduste ehitamiseks oli kajastatud Finantsseisundi aruande real "Määratud kasutusega deposiidid" 31.12.2016 seisuga. Vastavalt lepingule ei ole nimetatud hoiuseid lubatud kasutada muul otstarbel kui lepingus nimetatud investeringute finantseerimiseks. 31.12.2017 seisuga on antud deposiidid ümberklassifitseeritud rahaks kuna Elering kavatses need ära kasutada investeringute eest tasumiseks bilansipäevast kolme kuu jooksul.

** Pikaajalised hoiused pankades olid 31.12.2016 seisuga kajastatud Finantsseisundi aruande real "Pikaajalised deposiidid". Kolm lepingut summas 30 000 tuhat eurot on sõlmitud Nordea Bank AB Eesti filiaaliga. Lepingute tähtaeg on 19.01.2018 ja intressimäär on 0,19%. Üks leping summas 10 000 tuhat eurot on sõlmitud Swedbank'iga. Lepingu tähtaeg on 20.01.2018. a ja intressimäär on 0,1%. Kõik lepingud on eurodes. 31.12.2017 seisuga on hoiused pankades ümberklassifitseeritud lühiajaliseks hoiuseks ning neid kajastatakse Finantsseisundi aruande real „Lühiajalised deposiidid“.

Hoiused ja deposiidid pankades:

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>31.12.2017</i>	<i>31.12.2016</i>
Hoiused ja deposiidid pankades:		
mis omavad Moody 'se krediitreeitingut Aa3*	119 522	86 336
mis omavad Moody 'se krediitreeitingut A2	0	1 004
mis omavad Moody 'se krediitreeitingut A1*	2 475	27 436
Kokku hoiused ja deposiidid pankades	121 997	114 776

* Kolm krediitreeitinguta pank, milles Elering raha hoidis, on Moody'se krediitreeitinguga Aa3 (2016. a A1) rahvusvaheliste pankade Eestis registreeritud tütarfirmad.

Lisa 8

NÕUDED OSTJATE VASTU JA MUUD NÕUDED

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2017	31.12.2016
Nõuded ostjate vastu		
Ostjatelt laekumata arved	27 511	26 437
▪ sh nõuded PTR tehingute eest	327	1 186
Muud nõuded	9	1
▪ sh intressinõuded	9	1
Finantsvarad kokku finantsseisundi aruande saldol „nõuded ostjate vastu ja muud nõuded“	27 521	26 438
Maksunõuded	4	4
Ettemaksud	190	240
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded kokku	27 715	26 682

Ostjate vastu esitatud nõuete krediitkvaliteedi analüüs:

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2017	31.12.2016
Ostjatelt laekumata arved, mille tähtaeg ei ole veel saabunud		
▪ Jaotusvõrguettevõtjad	21 093	21 658
▪ Muud kliendid	5 880	4 525
Ostjatelt laekumata arved kokku, mille tähtaeg ei ole veel saabunud	26 973	26 183
Ostjatelt laekumata arved, mille laekumistähtaeg on möödas, kuid mis ei ole (IAS 39) kohaselt ebatõenäoliselt laekuvad		
▪ laekumistähtajast on möödas 1 kuni 90 päeva	538	254
Ostjatelt laekumata arved kokku, mille laekumistähtaeg on möödas, kuid mis ei ole ebatõenäoliselt laekuvad	538	254
Ostjatelt laekumata arved kokku, mille laekumistähtaeg on möödas	538	254
Nõuded ostjate vastu kokku	27 511	26 437

Nii aruandeaastal kui ka 2016. aastal ei teinud Elering nõuete allahindlusi. Andmed seotud osapooltele esitatud nõuete kohta on avalikustatud lisas 23.

Lisa 9

VARUD

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>31.12.2017</i>	<i>31.12.2016</i>
Diislikütus	2 610	2 351
Mahubarugaas	123	268
Bilansigaas	261	154
Muu materjal ladudes	733	770
Varud kokku	3 727	3 543

Eling hoiab avariireservelektrijaamade jaoks reservkütuse varu, gaasi võrguteenuste osutamise jaoks mahubarugaasi varu, gaasi bilansiteenuse jaoks bilansigaasi varu ja muid gaasiseadmete ja gaasitorustiku remondiks kasutatavaid materjale.

Lisa 10

MATERIAALNE PÕHIVARA

tuhandetes eurodes

	Maa	Ehitised	Rajatised	Masina- ja seadmed	Muu	Lõpetamata ehitus	Kokku
Materiaalne põhivara 1.01.2016							
Soetusmaksumus 1.01.2016	5 968	43 259	512 297	461 974	341	0	1 023 839
Akumuleeritud kulum	0	-6 879	-151 737	-117 289	-186	0	-276 091
Jääkmaksumus 1.01.2016	5 968	36 380	360 560	344 685	155	0	747 748
Lõpetamata ehitus	0	0	0	0	0	16 963	16 963
Ettemaksud	15	0	0	0	0	0	15
Materiaalne põhivara kokku 01.01.2016	5 983	36 380	360 560	344 685	155	16 963	764 726
Liikumised 1.01.2016-31.12.2016							
Lisandumised	117	0	0	10	0	24 236	24 363
Ümberliigitatud lõpetamata ehitusest	0	537	11 943	11 899	6	-24 384	0
Kapitaliseeritud laenukulutused (lisa 21)	0	0	0	0	0	338	338
Müük ja mahakandmine jääkväärtuses	-13	0	0	-465	0	0	-478
Arvestatud kulum	0	-2 925	-15 531	-18 798	-73	0	-37 327
Põhivaragruppide vaheline ümbertõstmise jääkväärtuses	0	0	-8 179	8 179	0	0	0
Liikumised kokku 1.01.2016-31.12.2016	104	-2 388	-11 767	825	-67	190	-13 105
Materiaalne põhivara 31.12.2016							
Soetusmaksumus 31.12.2016	6 071	41 570	502 098	491 453	182	0	1 041 375
Akumuleeritud kulum	0	-7 578	-153 305	-145 944	-95	0	-306 922
Jääkmaksumus 31.12.2016	6 071	33 992	348 793	345 510	88	0	734 453
Lõpetamata ehitus	0	0	0	0	0	17 153	17 153
Ettemaksud	15	0	0	0	0	0	15
Materiaalne põhivara kokku 31.12.2016	6 086	33 992	348 793	345 510	88	17 153	751 621
Liikumised 1.01.2017-31.12.2017							
Lisandumised	114	0	0	0	0	28 340	28 454
Ümberliigitatud lõpetamata ehitusest	0	7 108	3 756	18 017	25	-28 907	0
Kapitaliseeritud laenukulutused (lisa 21)	0	0	0	0	0	371	371
Müük ja mahakandmine jääkväärtuses	-49	0	-4	-165	0	0	-218
Ettemaksud	-15	0	0	0	0	0	-15
Arvestatud kulum	0	-1 200	-13 462	-19 023	-26	0	-33 711
Liikumised kokku 1.01.2017-31.12.2017	51	5 908	-9 710	-1 171	-1	-196	-5 119
Materiaalne põhivara 31.12.2017							
Soetusmaksumus 31.12.2017	6 137	48 575	505 418	506 999	202	0	1 067 330
Akumuleeritud kulum	0	-8 674	-166 335	-162 659	-115	0	-337 784
Jääkmaksumus 31.12.2017	6 137	39 900	339 083	344 339	87	0	729 546
Lõpetamata ehitus	0	0	0	0	0	16 957	16 957
Materiaalne põhivara kokku 31.12.2017	6 137	39 900	339 083	344 339	87	16 957	746 503

Lõpetamata ehitus sisaldab peamiselt alajaamade, elektrienergia ülekandeliinide ja gaasitorustiku ehitusi. Lõpetamisel kantakse nende varade maksumus masinate ja seadmete, ehitiste ja rajatiste soetusmaksumuse hulka.

Lõpetamata ehituse lisandumised sisaldavad kapitaliseeritud laenukulutusi aruandeaastal summas 371 tuhat eurot (2016: 338 tuhat eurot). Kapitaliseerimismäär oli 3,1% (2016: 3,2%).

Informatsioon materiaalse vara kasutusrendi kohta on toodud lisa 22.

Lisa 11

IMMATERIAALNE PÕHIVARA

tuhandetes eurodes

	<i>Omandatud tarkvara, litsentsid</i>	<i>Maa kasutusõigus</i>	<i>Kokku</i>
Immateriaalne põhivara 1.01.2016			
Soetusmaksumus 1.01.2016	4 404	1 602	6 006
Akumuleeritud amortisatsioon	-2 939	-118	-3 057
Jääkmaksumus 1.01.2016	1 465	1 484	2 949
Kasutusele võtmata immateriaalne põhivara	956	0	956
Immateriaalne põhivara kokku 1.01.2016	2 421	1 484	3 905
Liikumised 1.01.2016-31.12.2016:			
Lisandumised	2 039	10	2 049
Amortisatsioonikulu	-784	-17	-801
Liikumised kokku 1.01.2016-31.12.2016	1 255	-7	1 248
Liikumised kokku 1.01.2015-31.12.2015	547	-16	531
Immateriaalne põhivara 31.12.2016			
Soetusmaksumus 31.12.2016	5 828	1 612	7 440
Akumuleeritud amortisatsioon	-3 675	-135	-3 810
Jääkmaksumus 31.12.2016	2 153	1 477	3 630
Kasutusele võtmata immateriaalne põhivara	1 523	0	1 523
Immateriaalne põhivara kokku 31.12.2016	3 676	1 477	5 153
Liikumised 1.01.2017-31.12.2017			
Lisandumised	2 962	415	3 377
Amortisatsioonikulu	-755	-20	-775
Liikumised kokku 1.01.2017-31.12.2017	2 207	395	2 602
Immateriaalne põhivara 31.12.2017			
Soetusmaksumus 31.12.2017	6 574	2 027	8 601
Akumuleeritud amortisatsioon	-3 905	-155	-4 060
Jääkmaksumus 31.12.2017	2 669	1 872	4 541
Kasutusele võtmata immateriaalne põhivara	3 214	0	3 214
Immateriaalne põhivara kokku 31.12.2017	5 883	1 872	7 755

Lisa 12

VÕLAKOHUSTUSED

tuhandetes eurodes

31.12.2017 31.12.2016

Lühiajalised võlakohustused

Pikaajalise pangalaenu lühiajaline osa	8 138	5 704
Emiteeritud võlakirjad	224 686	0

Lühiajalised laenukohustused kokku 232 824 5 704

Pikaajalised võlakohustused

Pikaajaline pangalaen	129 439	137 570
Emiteeritud võlakirjad	0	224 115

Pikaajalised võlakohustused kokku 129 439 361 685

Kontserni laenukohustuste alusvaluutatud on järgmised:

Võlakohustused eurodes	362 263	367 389
------------------------	---------	---------

Võlakohustused kokku (Lisa 5) 362 263 367 389

Võlakohustuste liikumine

tuhandetes eurodes

Pikaajalise pangalaenu lühiajaline osa   Emiteeritud võlakirjade lühiajaline osa   Pikaajaline pangalaen   Emiteeritud võlakirjad   Kokku

Saldo seisuga 01.01.2016	2 381	0	153 227	223 569	379 177
Võlakohustuste tagasimakse	-12 381	0	0	0	-12 381
Ümberklassifitseerimine	15 704	0	-15 704	0	0
Mitterahalised liikumised	0	0	47	546	593
Saldo seisuga 31.12.2016	5 704	0	137 570	224 115	367 389
Võlakohustuste tagasimakse	-5 719	0	0	0	-5 719
Ümberklassifitseerimine	8 153	224 686	-8 153	-224 686	0
Mitterahalised liikumised	0	0	22	571	593
Saldo seisuga 31.12.2017	8 138	224 686	129 439	0	362 263

Laenukapitali keskmine efektiivne intress oli 2017. aastal 3,1% (2016: 3,2%).

Elering on finantseerimiseks kasutanud järgmiseid vahendeid:

- **Pangalaenu Euroopa Investeerimispankalt**

Eleringil on kaks amortiseeruvat laenu jääkväärtuses 104 558 tuhat eurot. Tagastamise tähtajad on 2031 ja 2033, intress on ujuv, mis koosneb 6 kuu Euriborist, millele on lisatud marginaal. Aruandval aastal moodustasid tagasimaksete summad 2 370 tuhat eurot.

- **Pangalaenu Põhjamaade Investeerimispankalt**

Eleringil on kaks amortiseeruvat laenu jääkväärtuses 33 019 tuhat eurot tagasimaksmise tähtaegadega aastatel 2025-2032. Intress on ujuv, mis koosneb 6 kuu Euriborist, millele on lisatud marginaal. Aruandval aastal moodustasid tagasimaksete summad 3 349 tuhat eurot (2016. aastal 12 381 tuhat eurot).

- **Eurovõlakirjad**

Elering emiteeris aastal 2011 eurovõlakirju nominaalväärtuses 225 miljonit eurot tähtajaga 2018 ning noteeris need Londoni börsil. Võlakirjade kupong on fikseeritud 4,625% ning intressimaksed toimuvad üks kord aastas.

- **Laenu Eurovõlakirjade refinantseerimise riski vähendamiseks**

Elering sõlmis detsembris 2017 kaks laenulepingut Eestis tegutsevate kommertsbankadega kogusummas 200 000 tuhat eurot. 31.12.2017 seisuga ei ole Elering neid laene välja võtnud, kuid maksab kohustistasu. Elering võtab laenu välja juhul, kui Eurovõlakirjade refinantseerimine ei ole tähtjaks (12.07.2018) võimalik või otstarbekas. Laenuitingimuste kohaselt on Eleringil kohustus laenu tagasi maksta hiljemalt jaanuaris 2019. Perioodil, mil laenu on välja võtmata, tuleb tasuda fikseeritud kohustistasu. Perioodil, mil laenu on välja võetud, tasub Elering intressi, mis põhineb Euriboril.

Eleringi poolt sõlmitud laenulepingutes on kehtestatud piirmäärad Eleringi finantsnäitajatele (omakapitali suhe kogu varadesse ja netovõlg/EBITDA). Piirmäärasid ei ole ületatud.

Lisa 13

VÕLAD TARNIJATELE JA MUUD VÕLAD

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>31.12.2017</i>	<i>31.12.2016</i>
Võlad tarnijatele	15 924	14 119
• sh võlad PTR tehingute eest	0	1 288
Võlad ostetud materiaalse ja immateriaalse põhivara eest	2 448	1 750
Kogutud ettemaksed elektrienergia tootjatele	7 440	2 850
Saadud ettemaks biogaasi tootjatele	1 232	0
Muud võlad	316	307
Finantskohustused kokku finantsseisundi aruande saldol „Võlad tarnijatele ja muud võlad“ ilma kogunenud intressideta	27 360	19 026
Korrigeeritud soetusmaksumuses võlakohustuste kogunenud intressid (lisa 12)	5 017	5 101
Finantskohustused kokku finantsseisundi aruande saldol „Võlad tarnijatele ja muud võlad“	32 378	24 127
Maksuvõlad:		
Käibemaks	1 359	1 712
Sotsiaalkindlustusmaks	326	298
Üksikisiku tulumaks	169	156
Töötuskindlustusmaks	20	18
Kohustusliku kogumispensioni sissemaksed	16	15
Ettevõtte ja erisoodustuste tulumaks	9	7
Aktiisimaks	199	314
Saastemaks	1	1
Maksuvõlad kokku	2 098	2 521
Viitvõlad - töötajate hüvitised:		
Palk	364	350
Preemia	450	450
Puhkusetasu	139	127
Sotsiaalkindlustus- ja töötuskindlustusmaks	199	201
Koondamistasud	0	18
Viitvõlad - töötajate hüvitised kokku	1 152	1 145
Muud võlad	372	170
Võlad tarnijatele ja muud võlad kokku	36 000	27 963

Andmed seotud osapooltele võlgade kohta on avalikustatud lisas 23.

Lisa 14

TULEVASTE PERIOODIDE TULUD

Liitumis- ja muud teenustasud

<i>tuhandetes eurodes</i>	2017	2016
Tulevaste perioodide tulud liitumis- ja muudelt teenustasudelt perioodi algul	28 707	29 567
Saadud liitumis- ja muud teenustasud	2 948	947
Tuludena kajastatud liitumis- ja muud teenustasud (lisa 16)	-1 369	-1 807
Tulevaste perioodide tulud liitumis- ja muudelt teenustasudelt perioodi lõpul	30 286	28 707

Sihtfinantseerimine

<i>tuhandetes eurodes</i>	2017	2016
Sihtfinantseerimise edasilükkunud tulu perioodi algul	68 110	47 567
Saadud sihtfinantseerimine (lisa 7)*	17	21 866
Kasutatud sihtfinantseerimine tegevuskuludeks (lisa 17)	-17	-149
Sihtfinantseerimise amortiseerimine (lisa 17)	-1 174	-1 174
Sihtfinantseerimise edasilükkunud tulu perioodi lõpul	66 936	68 110

Ülekoormustulu

<i>tuhandetes eurodes</i>	2017	2016
Ülekoormustulu perioodi algul	62 479	49 521
Saadud perioodi jooksul	5 668	12 993
Arvestatud tuludesse (lisa 17)	-178	-35
Ülekoormustulu perioodi lõpul	67 969	62 479
Tulevaste perioodide tulud kokku	165 191	159 296

*Sihtfinantseerimine summas 21 778 tuhat eurot 2016. aastal laekus määratud kasutusega pangakontodele (lisa 7).

OMAKAPITAL

Eleringi aktsiakapital koosneb 189 890 aktsiast nimiväärtusega 1 000 eurot (31.12.2016: 189 890 aktsiat nimiväärtusega 1 000 eurot). Aktsiate eest on täielikult makstud.

Aruandval aastal ei ole ainusosanik teinud otsust aktsiakapitali suurendamise kohta. 2016. aastal suurendati ainusosaniku otsusega aktsiakapitali 32,0 miljoni euro võrra ning tasuti selle eest rahas. Sissemakse registree-riti 05.07.2016.

Aastal 2017 maksti dividende summas 20,0 miljonit eurot, dividendid aktsia kohta olid 105 eurot (aastal 2016 31,0 miljonit eurot, dividendid aktsia kohta olid 163 eurot).

Dividendide maksmisega kaasnes tulumaksukulu summas 5,0 miljonit eurot (2016. aastal 7,75 miljonit eurot).

Seisuga 31.12.2017 moodustas Eleringi kohustuslik reservkapital 12 898 tuhat eurot (31.12.2016: 11 962 tuhat eurot). Seisuga 31.12.2017 on Eleringil kohustus kanda täiendavalt kohustuslikku reservkapitali 856 tuhat eurot (31.12.2016: 936 tuhat eurot). 2017. aastal kandis Elering täiendavalt kohustuslikku reservkapitali 936 tuhat eurot (2016. aastal 1 219 tuhat eurot).

Seisuga 31.12.2017 oli Eleringi jaotamiseks kõlbulik jaotamata kasum 143 402 tuhat eurot (31.12.2016: 147 220 tuhat eurot). Dividendidena jaotatavale puhaskasumile kohaldatakse tulumaksumäära 20/80. Seisuga 31.12.2017 on võimalik jaotada 114 037 tuhat eurot netodividendidena (31.12.2016: 117 027 tuhat eurot) ja vastav tulumaks oleks 28 509 tuhat eurot (31.12.2016: 29 257 tuhat eurot), võttes arvesse kohustust kanda osa jaotamata kasumist kohustuslikku reservkapitali.

Lisa 16

MÜÜGITULU

Müügitulu analüüs tegevusvaldkondade lõikes

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
Bilansi- ja reguleerimisteenuste müük		
Bilansienergia	19 771	21 373
Bilansigaas	5 991	489
Reguleerimisteenused	1 465	1 519
Bilansi- ja reguleerimisteenuste müük kokku	27 226	23 381
Elektrivõrgu ja gaasivõrgu teenuste müük		
Elektrivõrgu teenuste müük	87 879	89 147
Gaasivõrgu teenuste müük	8 320	8 698
Müügitulu liitumistasudest (lisa 14)	1 369	1 807
Muud võrguteenused	1 282	6 816
Elektrivõrgu ja gaasivõrgu teenuste müük kokku	98 851	106 469
Muude kaupade ja teenuste müük		
Ülekandeseadmete rent (lisa 22)	916	915
Vanametalli müük	25	28
Muude teenuste müük	3 278	3 214
Muude kaupade müük	52	6
Muude kaupade ja teenuste müük kokku	4 272	4 163
Müügitulu kokku	130 349	134 012

Lisa 17

MUUD ÄRITULUD

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
Põhivara soetamiseks saadud sihtfinantseerimine (lisa 14)	1 174	1 174
Ülekoormustulu amortisatsioon (lisa 14)	178	35
Dividendid pikaajalistelt finantsinvesteeringutelt	118	59
Kasum materiaalse põhivara müügist	57	40
Saadud viivised, trahvid ja hüvitised	18	296
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks (lisa 14)	17	149
Muud äritulud	25	127
Muud äritulud kokku	1 586	1 879

Lisa 18

KAUBAD, TOORE, MATERJAL JA TEENUSED

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
Ostetud elektrienergia ja gaas bilansiteenuse osutamiseks		
Ostetud bilansienergia	17 972	19 254
Ostetud bilansigaas	5 413	473
Ostetud võimsuse reguleerimise teenus	1 929	2 409
Avarii elektrijaama kulud elektribilansi tagamiseks	249	281
Bilansiteenuse osutamiseks ostetud elektrienergia kokku	25 563	22 417
Süsteemiteenused		
Avarielektrijaama püsikulud	1 088	262
Reaktiivenergia	459	366
Süsteemiteenuste kulud kokku	1 547	628
Elektrivõrgu ja gaasivõrgu kaod		
Elektrivõrgu kaod	11 614	14 409
Gaasivõrgu kaod	314	307
Elektrivõrgu ja gaasivõrgu kaod kokku	11 927	14 716
Hooldus- ja remonditööd		
Põhitegevuse rajatistele ja seadmetele	6 835	4 923
Tootmishoonetele ja -territooriumitele	680	460
Muud kulud	345	319
Demontaažitööd ja jäätmete käitlemine	295	99
Hooldus- ja remonditööd kokku	8 155	5 800
Muud kulud		
Muud kulud	2 298	2 420
Operatiivkäidu- ja dispetšerjuhtimiskulud	414	680
Muud kulud kokku	2 713	3 100
Kaubad, toore, materjal ja teenused kokku	49 905	46 662

Lisa 19

MITMESUGUSED TEGEVUSKULUD

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
Teadus- ja arendustegevuse kulud (R&D)	1 289	1 082
Uurimistööde ja konsultatsioonide kulud	1 172	911
Telekommunikatsioonikulud	1 044	1 036
Koolitus- ja muud tegevuskulud	844	707
Infotehnoloogia kulud	801	532
Bürookulud	651	657
Valve-, kindlustus- ja töökaitsealased kulud	239	242
Transpordi- ja töövahendite kulud	158	157
Muud tegevuskulud	175	135
Mitmesugused tegevuskulud kokku	6 374	5 457

Lisa 20

TÖÖJÕUKULUD

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
Põhitasud, lisatasud, preemiad, puhkusetasud	5 792	5 600
Töölepingu lõpetamise hüvitised	21	44
Muud tasud	193	182
Töövõtjatele arvestatud kokku	6 007	5 826
Sotsiaalmaks	1 999	1 936
Töötuskindlustusmaks	43	42
Tööjõukulud kokku	8 049	7 804
• sh hüvitised juhatuse ja nõukogu liikmetele		
Põhitasud, lisatasud, preemiad, puhkusetasud	378	351
Sotsiaalmaks	136	127
Erisoodustused	28	28
Erisoodustuste tulumaks	7	7
Hüvitised juhatuse ja nõukogu liikmetele kokku	549	513

Töötajate keskmine arv	222	225
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötavad isikud	219	222
Võlaõigusliku lepingu alusel teenust osutavad isikud	3	8
Juhtimis- või kontrollorgani liikmed	8	7
Töötajate keskmine töötasu kuus	2 174	2 074

Kolmele juhatuse liikmele makstakse teenistuslepingu ennetähtaegse lõpetamise eest hüvitist, mis võrdub kolme kuu teenistustasuga.

Lisa 21

FINANTSTULUD JA -KULUD

<i>tuhandetes eurodes</i>	2017	2016
Finantstulud		
Intressitulu	71	17
Muud finantstulud	0	1
Kokku finantstulud	71	18
Finantskulud		
Intressikulu	-11 439	-11 728
Kahjum valuutakursi muutustest	-4	-2
Muud finantskulud	-2	-4
Kokku finantskulud	-11 445	-11 733
Miinus: Kapitaliseeritud finantskulud (lisa 10, 11)	371	338
Koondkasumiaruandes kajastatud finantskulud kokku	-11 074	-11 395
Neto finantstulud (-kulud)	-11 003	- 11 377

Lisa 22

KASUTUSRENT

Elering kui rendileandja

Kasutusrendi tulud

<i>tuhandetes eurodes</i>	2017	2016
Ehitised	96	85
Rajatised	916	915
Kasutusrendi tulu kokku	1 012	1 000

Rajatised

Eleringil on kasutusrendileping, mille kohaselt renditakse välja liinimastidele kinnitatud kiud-optilise kaabli vabu kiude. See kaabel toimib ka liinide piksekaitsetrossina ja Elering kasutab kiude oma tehniliseks sideks. Vabad kiud on antud rendile Tele2 Eesti AS-le. Rendileping sisaldab piirangut, mille kohaselt ei tohi Elering anda oma ülekandeseadmeid kasutuseks teistele telekommunikatsioonivaldkonnas tegutsevatele ettevõtetele. Leping kehtib kuni 31.3.2025. Iga-aastane rendimaksete suurus sõltub aasta jooksul väljarenditud kiudude hulgast.

Andmed varade (rajatiste) kohta, mis on antud rendile kasutusrendi tingimustel

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2017	31.12.2016
Soetusmaksumus	6 240	5 633
Akumuleeritud kulum perioodi lõpus	-4 732	-4 388
Jääkmaksumus	1 508	1 245

Arvestatud kulum

<i>tuhandetes eurodes</i>	2017	2016
Arvestatud kulum	171	354

Hinnanguline järgmiste perioodide renditulu kasutusrendi lepingutest

<i>tuhandetes eurodes</i>	31.12.2017	31.12.2016
sh kuni 1 aasta	916	916
1-5 aastat	3 664	3 664
üle 5 aasta	2 061	3 893
Järgmiste perioodide rendimaksed kokku	6 641	8 473

Elering kui rentnik

Kasutusrendi kulud

<i>tuhandetes eurodes</i>	2017	2016
Bürooruumid	449	480
Transpordiseadmed	100	110
Muud masinad ja seadmed	101	20
Kasutusrendikulud kokku	650	610

Kõik rendilepingud, milles Elering on rentnik, on katkestatavad lühikese etteteatamistähtajaga.

Lisa 23

SALDOD JA TEHINGUD SEOTUD OSAPOOLTEGA

Üldjuhul loetakse seotud osapoolteks osapooli, kui nad on ühise kontrolli all või kui ühel osapoolel on võime kontrollida teist osapoolt või tal on oluline mõju või ühine kontroll teise osapoolle üle finantsiliste ja tegevusalaste otsuste tegemisel. Iga võimaliku seotud osapoolle suhet käsitledes pööratakse tähelepanu suhte sisule, mitte üksnes juriidilisele vormile.

Majandusaasta aruande koostamisel olid seotud osapoolteks:

- I Riik ja riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted;
- II Eleringi juhatuse ja nõukogu;
- III Eespool loetletud isikute lähedased pereliikmed ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted.

Tasumata saldod seotud osapooltega olid järgmised:

tuhandetes eurodes 31.12.2017 31.12.2016

Nõuded ostjate vastu

Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted	20 832	20 144
Nõuded ostjate vastu kokku	20 832	20 144
• sh võrguettevõtjad	18 529	19 130

Võlad tarnijatele ja muud võlad

Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted	2 899	3 280
Võlad tarnijatele ja muud võlad kokku	2 899	3 280

Tulud ja kulud seotud osapooltega tehingutest:

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>Seotud osapool</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
Tulu kaupade müügist	Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted	7 014	6 428
Tulu teenuste müügist	Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted	83 742	82 413
Tulu kaupade ja teenuste müügist kokku		90 756	88 841
Kaupade ost	Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted	4 175	3 901
Teenuste ost	Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted	3 373	3 649
Kaupade ja teenuste ost		7 548	7 550
Investeeringud põhivarasse	Riigi kontrolli või olulise mõju all olevad ettevõtted	349	256

- Tulu kaupade müügist on saadud bilansienergia ja bilansigaasi müügist.
- Tulu teenuste müügist on saadud peamiselt nii elektri kui ka gaasivõrguteenuste müügist.
- Kulu kaupade ostust tuleneb bilansienergia ja gaasi ostust.
- Teenuste ost sisaldab peamiselt reguleerimisteenuseid, operatiivkäidu- ja dispetšerjuhtimise teenuseid ning hooldus ja -remonditeenuseid.

Tehingud äriühingutega, milles nõukogu ja juhatuse liikmed või nende lähedased omavad olulist mõjuvõimu:

<i>tuhandetes eurodes</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
Teenuste ost	84	6

Tegevjuhtkonnale ja juhatuse liikmetele arvestatud kompensatsioonid on avalikustatud lisas 20.

Seotud osapoolte vastu olevate nõuete osas ei ole 2017. aastal nii nagu ka 2016. aastal moodustatud allahindluseid.

Lisa 24

TINGIMUSLIKUD KOHUSTUSED JA SIDUVAD TULEVIKUKOHUSTUSED

Tehnorajatiste talumishüvitised

Tulenevalt Riigikohtu 2012. aastal tehtud otsusest, millega tunnistati kehtetuks senised talumistasude suurused, jätkus 2017. aastal ebaselgus ning olukord, kus maaomanikel oli õigus talumistasu nõuda, kuid mis alustest tasude põhjendatuse puhul lähtuma pidanuks, oli seaduses jätkuvalt reguleerimata. Siiski jõudis Riigikogus 2017. aastal lõpule asjaõigusseaduse rakendamise seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus, millega ebaselge olukord talumistasude osas tulevikus likvideeritakse. Uus seadus võetakse vastu 2018. aasta alguses ja see jõustub 1. jaanuar 2019. Regulatsiooni kohaselt lülitatakse nimetatud kulud võrgutasudesse, kuid hüvitiste väljamaksmise ning võrgutasude kaudu kompenseerimise vahele võib jääda teatav aeg, mil väljamakseid tuleb finantseerida muudest allikatest.

Siduvad tulevikukohustused investeeringuteks

Võrguettevõtjal on kohustus arendada võrku viisil, mis tagab oma teeninduspiirkonnas võimaluse järjepidevalt osutada ettenähtud tingimuste kohast võrguteenust. Seisuga 31.12.2017 oli Eleringil materiaalse põhivara suhtes lepingujärgsed siduvad tulevikukohustused kapitalikulutusteks summas 81 701 tuhat eurot (31.12.2016: 21 860 tuhat eurot).

Maksualased kohustused

Maksuhalduril on õigus kontrollida Eleringi maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intress ja trahvid. Eleringi juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata Eleringile olulise täiendava maksusumma.

INNO VATII VSUS

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

Elering AS-i aktsionärile

Aruanne raamatupidamise aastaaruande auditi kohta

Meie arvamus

Meie arvates kajastab raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt Elering AS-i (Ettevõtte) finantsseisundit seisuga 31. detsember 2017 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Meie auditi arvamus on kooskõlas auditikomiteele esitatud täiendava aruandega.

Mida me auditeerisime

Ettevõtte raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2017;
- koondkasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

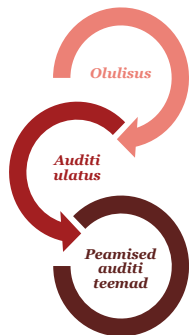
Sõltumatus

Oleme Ettevõttest sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse eetikanõuetele.

Oma parima teadmise ja veendumuse kohaselt kinnitame, et meie poolt Ettevõttele osutatud auditivälised teenused on olnud kooskõlas Eesti Vabariigis kehtivate seaduste ja regulatsioonidega ning et me ei ole osutanud auditiväliseid teenuseid, mis on keelatud Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse § 59¹ poolt.

Ülevaade meie auditist

Kokkuvõte

Olulisus

Olulisus on 1,6 miljonit eurot, mis on määratud kui ligikaudu 2,5% enne intresse, tulumaksu ja kulumit (EBITDA).

Auditi ulatus

Ettevõtte auditi meeskond on teostanud Ettevõttele täismahus auditi.

Peamised auditi teemad

- Juhtkonna hinnangud materiaalse põhivara objektide kapitaliseerimise ja nende kasulike eluigade määramise kohta
- Ülekoormustulude raamatupidamislik kajastamine

Oma auditi kujundamisel määrasime me olulisuse ja hindasime olulise väärkajastamise riske raamatupidamise aastaaruandes. Erilist tähelepanu pöörasime valdkondadele, kus juhatus on kasutanud subjektiivseid hinnanguid, näiteks oluliste raamatupidamislike hinnangute puhul, mis tuginesid eeldustele ja tulevikusündmustele, mis on oma olemuselt ebakindlad. Nagu kõikides oma auditites, tegelesime riskiga, et juhtkond eirab sisekontrollisüsteemi, hinnates muu hulgas seda, kas on asjaolusid, mis viitavad pettusest tuleneda võivale olulise väärkajastamise riskile.

Olulisus

Meie auditi ulatust mõjutas meie poolt määratud olulisus. Auditi eesmärgiks on omandada põhjendatud kindlustunne selle kohta, et raamatupidamise aastaaruanne ei sisalda olulisi väärkajastamisi. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast. Neid loetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Tuginedes oma professionaalsele hinnangule määrasime olulisusele, sealhulgas raamatupidamise aastaaruande kui terviku olulisusele, teatud numbrilised piirmäärad, mis on toodud alljärgnevas tabelis. Need numbrilised piirmäärad koos kvalitatiivsete kaalutlustega aitasid meil määrata meie auditi ulatust ja meie auditiprotseduuride olemust, ajastust ja mahtu ning hinnata väärkajastamiste mõju raamatupidamise aastaaruandele kui tervikule nii eraldiseisvalt kui summeerituna.

Olulisus	1,6 miljonit eurot
Kuidas me selle määrasime	Ligikaudu 2,5% kasumist enne intresse, tulumaksu ja kulumit (EBITDA), mis on avalikustatud aastaaruande lisas 6.
Rakendatud olulisuse kriteeriumi põhjendus	Olulisuse arvestuse aluseks oleme valinud EBITDA, kuna nagu kirjeldatud aastaaruande lisas 6, on see üheks olulisemaks mõõdikuks Ettevõtte tulemuslikkuse hindamisel Ettevõtte juhtkonna poolt.

Peamised auditi teemad

Peamised auditi teemad on valdkonnad, mis olid meie professionaalse hinnangu kohaselt käesoleva perioodi raamatupidamise aastaaruande auditis kõige olulisemad. Neid valdkondi käsitleti raamatupidamise aastaaruande kui terviku auditeerimise ja sellele arvamuse avaldamise kontekstis ning me ei avalda nende valdkondade kohta eraldi arvamust.

Peamine auditi teema

Juhtkonna hinnangud materiaalse põhivara objektide kapitaliseerimise ja nende kasulike eluigade määramise kohta (täiendav info aastaaruande lisas 2 „Ülevaade olulistest arvestuspõhimõtetest“, lisas 3 „Arvestuspõhimõtete kasutamisel rakendatud olulised raamatupidamislikud hinnangud ja eeldused“ ja lisas 10 „Materiaalne põhivara“).

2017. aastal kajastas Ettevõtte bilansis materiaalse põhivara soetusi summas 28,5 miljonit eurot, mis on peamiselt seotud elektri ja maagaasi ülekandevõrgu ehitamisega.

Kulutused kapitaliseeritakse, kui nende tulemusena luuakse uusi või täiustatakse olemasolevaid varasid, ja kajastatakse kuludes, kui need on seotud varade remontimise või hooldamisega. Kulutuste kajastamine vara või kuluna on hinnanguline.

Materiaalse põhivara objektide kasulikud eluead tuginevad juhtkonna hinnangutel vara või vara oluliste komponentide äritegevuses kasutamise perioodi kohta. Hinnangud põhinevad ajaloolisel kogemusel ja turu praktilisel ning võtavad arvesse varade füüsilist seisundit.

Kuigi materiaalse põhivara kapitaliseerimine ei ole meie auditi jaoks kõrge riskiga valdkond, nõuab selle auditeerimine tehingute suure mahu tõttu märkimisväärse osa auditi ajast ja ressursidest, mistõttu on see auditi üheks peamiseks teemaks.

Ülekoormustulude raamatupidamislik kajastamine (täiendav info aastaaruande lisas 2 „Ülevaade olulistest arvestuspõhimõtetest“, lisas 3 „Arvestuspõhimõtete kasutamisel rakendatud olulised raamatupidamislikud hinnangud ja eeldused“ ja lisas 14 „Tulevaste perioodide tulud“).

2017. aastal sai Ettevõtte ülekoormustasusid summas 5,7 miljonit eurot ning bilansis seisuga 31. detsember 2017 tulevaste perioodide tuluna

Kuidas me tegelesime peamise auditi teemaga oma auditis

Hindasime, kas Ettevõtte arvestuspõhimõtted materiaalse põhivara investeeringute kapitaliseerimise kohta on kooskõlas IFRSiga.

Võttes aluseks aasta jooksul materiaalse põhivara soetusmaksumusse kapitaliseeritud kulutuste nimekirja, testisime valimi alusel nende kulutuste vara või kuluna kajastamise korrektsust, viies need kokku vastavate lepingute ja arvetega.

Analüüsisime, kas juhtkonna poolt määratud materiaalse põhivara objektide kasulikud eluead on kooskõlas Ettevõtte ajaloolise kogemuse ja turu praktikaga.

Kontrollisime Ettevõtte ehitatud materiaalse põhivara objektide õigeaegset amortiseerimise alustamist, võrreldes objektide lõpetamata ehitusest materiaalse põhivara gruppi ümberklassifitseerimise kuupäevadega tööd üleandmise- ja vastuvõtmisaktide kuupäevadega.

Me ei tuvastanud oma töö tulemusena olulisi puudujääke.

Hindasime, kas Ettevõtte arvestuspõhimõtted ülekoormustulude kajastamise kohta on kooskõlas IFRSiga.

Analüüsisime juhtkonna poolt teostatud hinnanguid, kas ja millal on Ettevõttel kavatsus ülekoormustasusid kasutada uute ülekandevõimsuste ehitamiseks. Viisime saadud info kokku juhatuse ja nõukogu koosolekute protokollides kirja pandud otsustega tulevikus tehtavate investeeringute kohta

kajastatud ülekoormustasude saldo oli kokku 68,0 miljonit eurot.

Saadud ülekoormustasude kajastamine sõltub nende kasutuseesmärgist. Ülekoormustasud, mida kasutatakse uute ülekandevõimsuste ehitamiseks, kajastatakse sarnaselt sihtfinantseerimisele kuni ehituse valmimiseni bilansis kohustuste all tulevaste perioodide tuluna. Ülekoormustasud, mida kasutatakse tariifide vähendamiseks, kajastatakse ülekoormuse tekkimise perioodil tuluna.

Ülekoormustasude raamatupidamislik kajastamine nõuab hinnangute tegemist. Nende olulisuse ja hindamisega kaasneva ebakindluse tõttu on see üheks auditi peamiseks teemaks.

ning investeeringute eelarvega.

Testisime bilansis tulevaste perioodide tuludes kajastatud ülekoormustulusid tasu saamist tõendavate arvete ja panga ülekannetega.

Lisaks hindasime ülekoormustulude kajastamise kohta avalikustatud info piisavust raamatupidamise aastaaruandes.

Me ei tuvastanud oma töö tulemusena olulisi puudujääke.

Kuidas me kujundasime oma auditi ulatuse

Kujundasime oma auditi ulatuse eesmärgiga teha piisavalt tööd, võimaldamaks meil avaldada arvamust raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta, võttes arvesse Ettevõtte struktuuri, raamatupidamisprotsesse ja kontrollprotseduure, ning tööstusharu, milles Ettevõtte tegutseb.

Ettevõtte auditi meeskond on teostanud Ettevõttele täismahus auditi.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest, mis sisaldub majandusaasta aruandes lisaks raamatupidamise aastaaruandele ja meie audiitori aruandele.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhatus ja nende, kelle ülesandeks on Ettevõtte valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatuse kohustatud hindama Ettevõtte jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatuse kavatses Ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Ettevõtte finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Ettevõtte sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Ettevõtte jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Ettevõtte tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Ettevõtte valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

Samuti kinnitame neile, kelle ülesandeks on valitsemine, et oleme järginud sõltumatust puudutavaid eetikanõudeid ning edastame neile info kõikide suhete ja muude asjaolude kohta, mis võivad tekitada põhjendatud kahtlust meie sõltumatuse riivamise kohta, ja vajadusel vastavate kaitsemehhanismide kohta.

Neile, kelle ülesandeks on valitsemine, edastatud auditiga seotud teemade seast valime välja need teemad, mis olid käesoleva perioodi raamatupidamise aastaaruande auditi kontekstis kõige olulisemad ja on seega peamised auditi teemad. Me kirjeldame neid teemasid audiitori aruandes, välja arvatud juhul, kui seaduse või regulatsiooni kohaselt on keelatud antud teema kohta infot avalikustada või kui me äärmiselt erandlikel juhtudel otsustame, et antud teema kohta ei peaks meie aruandes infot esitama, kuna võib põhjendatult eeldada, et antud info esitamisega kaasnevad kahjulikud tagajärjed ületavad avaliku huvi rahuldamisest saadava kasu.

Aruanne muude seadustest ja regulatsioonidest tulenevate nõuete kohta

---

Audiitoriks määramine ja audiitorteenuse osutamise periood

Meid määrati esmakordselt Ettevõtte kui avaliku huvi üksuse audiitoriks 31. detsembril 2011 lõppenud majandusaasta suhtes. Meid on uuesti audiitoriks määratud vastavalt vahepealsetel aastatel toimunud konkurssidele ja aktsionäri otsustele; meie audiitorteenuse katkematu osutamise periood Ettevõttele kui avaliku huvi üksusele on kokku 7 aastat. Vastavalt Eesti Vabariigi audiitorteenuse seadusele ja Euroopa Liidu määrusele 537/2014 on võimalik meie volitusi Ettevõtte audiitorina pikendada kuni 31. detsembril 2030 lõppeva majandusaastani.

AS PricewaterhouseCoopers

Ago Vilu
Vastutav vandeaudiitor, litsents nr 325

14. märts 2018

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

Eleringi jaotamata kasum seisuga 31.12.2017 oli 143 402 tuhat eurot.

Elering AS juhatus teeb ainuaktsionärile ettepaneku jaotada Eleringi jaotamata kasum järgmiselt:

Maksta aktsionärile dividendidena 20 000 tuhat eurot

Kohustuslikku reservkapitali 856 tuhat eurot

Jaotamata kasumisse 122 546 tuhat eurot

TEGEVJUHTKONNA ALLKIRJAD 2017. AASTA MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Elering AS 2017.a. majandusaasta aruande allkirjastamine 14.03.2018

Taavi Veskimägi
juhatuse esimees

Peep Soone
Juhatuse liige

Kalle Kilik
Juhatuse liige

ELERINGI MÜÜGITULU VASTAVALT EMTAK 2008-LE

Eleringi müügitulu jaguneb suuremate tegevusalade lõikes järgnevalt:

<i>EMTAK* Tegevusala</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>
35121 Ülekande teenus- edastamine põhivõrgu kaudu	92 914	100 185
35221 Maagasi ülekanne	8 320	8 698
35141 Elektrienergia müük (bilansienergia)	21 236	22 892
35231 Bilansigaasi müük	6 025	489
77399 Mujal liigitamata masinate ja seadmete rentimine	916	915
49501 Torustransport	460	668
47770 Muude kasutatud kaupade jaemüük	78	34
68201 Enda või renditud kinnisvara üürile andmine ja käitus	96	85
46699 Muu müük	305	47

* EMTAK - Eesti majanduse tegevusalade klassifikaator

Kadaka tee 42 / 12915 Tallinn
telefon: 715 1222
e-post: info@elering.ee

www.elering.ee